

Forskningsrådet Formas
Årsredovisning 2014

2014

Under 2014 utlyste Formas bidrag
till forskning med anledning av
branden i Västmanland

Omslagsfoto: Med anledning av branden i Västmanland sommaren 2014 utlyste Formas 15 miljoner kronor för forskning om spridningen och hanteringen av branden samt de konsekvenser som branden medförde.
Foto: Pontus Orre

Årsredovisning 2014
Dnr 922-2014-1945
Rapport R1: 2015
ISBN: 978-91-540-6085-6
Grafisk design: Lupo Design
Omslagsbild: Pontus Orre
Tryck: februari 2015, Wikströms Tryckeri AB, Uppsala

Innehåll

Generaldirektörens ord	4
Om Formas	9
Forskningsstöd	11
Forskningskommunikation	37
Strategi, utvärdering och analys	43
Organisation	53
Finansiell redovisning	59
Resultaträkning	59
Balansräkning	60
Anslagsredovisning	61
Redovisning mot bemyndiganden	62
Tilläggsupplysningar och noter	67
Sammanställning över väsentliga uppgifter	72

General- direktörens ord

”Under 2014 har stor kraft ägnats åt utveckling och kvalitetssäkring av verksamheten. En oberoende observatör har haft i uppdrag att följa den öppna utlysningen och lämna förslag till hur kvaliteten i beredningsprocessen ytterligare kan förbättras.”

En stormlykta. Det var Formas julgåva till medarbetarna. Julklappen var symbolisk med tanke på det intensiva år vi hade bakom oss.

Internt har vi inlett ett omfattande förändringsarbete. Stor kraft har ägnats åt utveckling och kvalitetssäkring av verksamheten. Vi påverkas naturligtvis också av händelser i vår omvärld. Ett exempel är skogsbranden i Västmanland i somras som går till historien som den största skogsbranden i Sverige på länge.

Även politiskt har 2014 bjudit på dramatik med val och ett parlamentariskt osäkert läge. Detta är några exempel på faktorer som har påverkat Formas 2014. Jag hoppas att stormlyktan symboliserar vår förmåga att se ljuset och hitta rätt även när det blåser.

Under 2013 konstaterades att andelen projekt som beviljades i den så kallade årliga öppna utlysningen var alltför låg. Därför genomförde vi ett antal åtgärder 2014 i syfte att höja beviljandegraden. Dessa visade sig tyvärr inte ge tillräcklig effekt då beviljandegraden i den årliga öppna utlysningen förblev oförändrad kring nio procent. Det innebär att även excellenta projekt blev utan finansiering. Formas avser därför att fortsätta vidta åtgärder för att höja beviljandegraden 2015.

Skogsbranden i Västmanland var en av de riktade utlysningar där Formas beviljade bidrag 2014. Andra riktade nationella utlysningar var *Skogsråvaror och biomassa*, *Hållbart samhällsbyggande*, *Ekologisk*

produktion och konsumtion, *Effektiva och hållbara produktionssystem inom vattenbruk och jord- och trädgårdsbruk* samt *Effektivare sanering av förorenade områden*. Under 2014 fattade Formas ett rambeslut om nya EU-samarbeten med start 2015. Dessutom beslutade Formas att tillsammans med bland andra Riksbankens Jubileumsfond utlysa bidrag till forskning om samhällets kunskapsförsörjning med medel från 2015.

Regeringen gav 2012 Formas, Vinnova och Energimyndigheten i uppdrag att stödja så kallade strategiska innovationsområden. Under 2014 beslutade Formas att bidra till finansiering av ett program om nya biobaserade material, produkter och tjänster.

Formas deltar aktivt i det europeiska forskningssamarbetet, där Formas bidrog med 56 miljoner kronor till svenska forskare 2014. Under 2014 vidareutvecklades samarbetet med Indien och Brasilien. Representanter för Formas deltog i ett möte med det globala samarbetsorganet för forskningsfinansiärer, Belmont Forum.

Under 2014 gjordes den fjärde uppföljningen av de så kallade strategiska forskningsområdena. En halvtidsutvärdering gjordes av Linnébidragen och en slututvärdering av Formas strategiska forskningsbidrag Formel Exc. Ett arbete för att lämna en analys inför regeringens arbete med nästa forskningspolitiska proposition påbörjades under året liksom arbetet med en forsknings-

finansieringsstrategi för 2017–2020.

Formas har under 2014 efter utlysning beviljat stöd till informationsprojekt och för anordnande av konferenser och workshops. Två nya titlar i pocketbokserien Formas Fokuserar har publicerats 2014, ”Som man ropar i skogen – vägval som berör oss alla ” och ”Antibiotika – hoten och boten”. Formas webbtidning Extrakt vann i oktober 2014 Svenska publishingpriset inom kategorin ”bästa massmediesajt/webbtidning”.

Under 2014 har stor kraft ägnats åt verksamhetsutveckling och kvalitets-säkring av verksamheten. En oberoende observatör har haft i uppdrag att följa den årliga öppna utlysningen och lämna förslag till hur kvaliteten i beredningsprocessen ytterligare kan förbättras.

Observatören lämnade sin rapport strax före årsskiftet. Förslagen håller nu på att analyseras – för ett successivt införande de kommande åren.

De externa kraven på Formas blir allt högre där inte minst EU-samarbetet och arbetet med strategiska innovationsområden är mycket resurskrävande. För att bättre kunna möta dessa krav har en översyn av vårt arbete skett, och en ny organisation trädde i kraft den 1 september 2014. I den nya organisationen har enheternas struktur förändrats och ledarskapet stärkts. Processorientering har skett i delar av verksamheten.

Detta till trots har Formas inte helt kunnat leverera allt som planerades för 2014. Ett av de sista, och svåraste besluten under 2014 var att senarelägga den

planerade övergången till ett nytt ansöknings- och ärendehanteringssystem – Prisma. Övergången skulle ha skett den 1 januari 2015 men senarelades då Formas alla applikationer inte var klara och testade vid slutet av 2014.

Jag vill rikta mitt varma tack till ledamöterna i Forskarrådet för den kunskap, den klokskap och det engagemang de tillför verksamheten. Ett stort tack också till alla ledamöter i beredningsgrupperna som gjort ett fantastiskt arbete med att vaska fram de allra bästa ansökningarna. Slutligen, tack till alla medarbetare för att ni med god kvalitet har genomfört era arbetsuppgifter trots att det ibland blåst inom och runt omkring Formas. Stort tack!

STOCKHOLM
1 FEBRUARI 2015

Ingrid Petersson,
Generaldirektör

Stöd till forskning finansieras av två forskningsanslag, ett från dåvarande Miljödepartementet och ett från dåvarande Landsbyggsdepartementet. Totalt finansierade dessa båda anslag stöd till forskning för drygt 1,1 miljard kronor under 2014.

Om Formas

Formas har till uppgift att främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Den forskning som stöds ska vara av högsta vetenskapliga kvalitet och relevans för rådets ansvarsområden. Formas får också finansiera utvecklingsverksamhet i begränsad omfattning.

Formas är ett statligt forskningsråd under Miljö- och energidepartementet. Verksamheten kan delas in i tre delar – forskningsstöd, strategi och analys samt forskningskommunikation. Stöd till forskning finansierades 2014 av två forskningsanslag, ett från dåvarande Miljödepartementet och ett från dåvarande Landsbyggsdepartementet. Totalt finansierade dessa båda anslag stöd till forskning för drygt 1,1 miljard kronor under 2014. Formas förvaltning finansierades av anslag från dåvarande Miljödepartementet med 52 miljoner kronor.

Formas roll i forskningsfinansieringssystemet

I Sverige finns det tre större statliga forskningsråd: Formas, Vetenskapsrådet och Forte (Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd) samt en innovationsmyndighet, Vinnova. Vetenskapsrådets verksamhet inriktas främst på att stödja grundforskning inom alla discipliner, medan Vinnovas huvudfokus är innovationer och konkurrenskraft. Formas verksamhet spänner över hela detta spektrum – från grundläggande forskning till innovation och nyttiggörande.

Verksamheten begränsas till forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Det som håller samman dessa tre områden är att Formas verkar för hållbarhet – ekonomiskt, ekologiskt och socialt. Forte har samma struktur som Formas och fokuserar på hälsa, arbetsliv och välfärd.

Formas roll ställer krav på omfattande beredningsarbete. Många olika kompetenser behövs för att bedöma inkomna ansökningar. Det breda synfältet innebär samtidigt många fördelar. Det ger bland annat möjlighet till såväl överblick som fördjupning och specialisering inom flera olika områden.

Utbetalade forskningsbidrag 2014 procentuellt fördelade enligt Formas ansvarsområden

Forskningsstöd

Formas arbetar inför finansieringsbeslut främst genom utlysningar, det vill säga utannonsering av forskningsmedel, där forskare söker bidrag i konkurrens. Forskningsstöd går till projekt i öppna utlysningar inom alla Formas ansvarsområden. Det finns två olika typer av utlysningar: den årliga öppna utlysningen och tematiskt riktade utlysningar. Formas avsätter också medel till samfinansierad forskning.

Den årliga öppna utlysningen är indelad i tre delar: forsknings- och utvecklingsprojekt, forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare samt mobilitetsstöd för unga forskare. Drygt 43 procent av Formas forskningsanslag finansierar projekt som har beviljats bidrag i de årliga öppna utlysningarna. Detta motsvarar mer än hälften av Formas utlysta medel.

De riktade utlysningarna omfattar tematiskt avgränsade områden med särskilt angelägna forsknings- och kunskapsbehov. Dessa utlysningar kan initieras av regeringen, exempelvis genom uppdrag i regleringsbrevet, eller av Formas. En del av de riktade utlysningarna genomförs i samverkan med andra finansiärer, samt i internationell samverkan inom eller utom EU. Detta görs i partnerskapsprogram som till exempel European Research Area Net (ERA-Net), och genom bilateral samverkan med forskningsfinansiärer i andra delar av världen.

Samverkan med andra forskningsfinansiärer sker även i form av kunskapsöversikter, strategier eller program.

I Formas riktade utlysningar poängteras att Formas välkomnar ansökningar med ämnesövergripande inriktning.

Formas deltar också i andra finansiärens bidragsfördelande kommittéer och i en omfattande internationell samverkan.

Formas insatser för att Sverige ska vara en framstående forskningsnation, där forskning och innovation bedrivs med hög kvalitet och bidrar till samhällets utveckling och näringslivets konkurrenskraft, utgörs av den kombinerade portföljen av olika typer av utlysningar.

Formas stödjer projekt med olika genomsnittliga bidragsbelopp och stödperioder. Sammantaget har Formas stöd utvecklats mot genomsnittligt högre bidragsbelopp och stödperioder på upp till fem år för vissa utlysningar.

Förutsättningarna för unga forskare att få stöd förbättrades 2014 jämfört med året innan genom att beviljandegraden ökade i Formas öppna årliga utlysningar för forsknings- och

Inkomna ansökningar bedöms utifrån vetenskaplig kvalitet och den nytta forskningsresultaten förväntas kunna få i samhället. I bedömningen av den vetenskapliga kvaliteten ingår hur frågeställningen och forskargruppen förhåller sig till den internationella forskningsfronten.

utvecklingsprojekt för unga forskare samt mobilitetsstöd för unga forskare. Hänsyn tas till jämställdhet mellan kvinnor och män genom att alla inkomna ansökningar om projektbidrag behandlas och bedöms utifrån samma kriterier och grunder oavsett den sökandes kön.

Vetenskaplig kvalitet och relevans

Projektansökningar till Formas bedöms av så kallade beredningsgrupper. Beredningsgrupperna består av externa ledamöter, såväl sakkunniga med hög vetenskaplig kompetens – normalt verksamma utanför Sverige – som företrädare för samhälle och näringsliv. Inkomna ansökningar bedöms utifrån vetenskaplig kvalitet och den nytta forskningsresultaten förväntas kunna få i samhället. I bedömningen av den vetenskapliga kvaliteten ingår hur frågeställningen och forskargruppen förhåller sig till den internationella forskningsfronten. Den breda kompetens som finns i beredningsgrupperna ska också säkerställa att ämnesövergripande forskningsansökningar får kvalificerade bedömningar. Efter beredningsgruppernas granskning lämnas förslag på vilka projekt som bör beviljas. Förslaget presenteras för Formas forskarråd, som fattar beslut om vilka projekt som beviljas forskningsbidrag.

Forskningsresultatens samhällsnytta

För bedömning av det möjliga nyttigörandet av forskningsresultaten ska forskarna beskriva relevansen i de sökta projekten. Två av kriterierna för att bedöma ansökningar – frågeställningens samhällsnytta och kommunikation med

intressenter/slutanvändare – handlar om hur forskningsfrågorna inkluderar användarens perspektiv.

För att stödja forskarna i detta arbete har Formas i samband med riktade utlysningar arrangerat inspirationsseminarier. Syftet har bland annat varit att ge forskarna möjlighet att möta representanter från näringsliv och myndigheter för att ta del av deras behov av kunskap samt etablera kontakter för forskningssamverkan och förmedling av forskningsresultat.

Ämnesövergripande forskning

Formas har i uppdrag att ta initiativ till och stödja ämnesövergripande forskning. I den årliga öppna utlysningen bereds ansökningar i mångvetenskapliga beredningsgrupper, som är problemorienterade och brett definierade för att täcka Formas tre ansvarsområden.

I beredningsgrupperna finns också kompetens att bedöma forskning från olika discipliner. Grupperna bedömer även interdisciplinär forskning (över disciplinränsarna) och transdisciplinär forskning (gränsöverskridande mellan forskning och samhället).

I Formas riktade utlysningar poängteras att Formas välkomnar ansökningar med ämnesövergripande inriktning. Tidigare nämnda inspirationsseminarier syftar också till att sammanföra forskare från olika discipliner.

Forskningsetik

Inom flera forskningsområden förekommer studier som rör människor, djur och växter. Frågorna kan avse olika metoders tillämpning där såväl människors integritet som djurs välbefinnande kan

Den årliga öppna utlysningen

De åtta beredningsgrupper som har verkat under 2014 i den årliga öppna utlysningen, är strukturerade i följande områden:

- klimatförändring
- naturmiljön
- nyttjande av naturresurser
- resurseffektiva produkter och processer
- miljöföreningar
- livsmedel och djurs välfärd
- stads- och landsbygdsutveckling
- den byggda miljön

I varje beredningsgrupp ingår 15–20 ledamöter, majoriteten är aktiva forskare men även användare av forskningsresultat ingår. Ledamöterna har tillsatts så att de ska kunna bedöma ansökningar inom Formas ansvarsområden – både med avseende på vetenskaplig kvalitet och nytta för samhället.

I beredningsgrupperna 2014 var andelen män 55 procent och andelen kvinnor 45 procent. Motsvarande fördelning 2013 var 48 procent män och 52 procent kvinnor.

beröras, eller där enskilda arter eller ekosystem kan hotas. Forskare som söker bidrag hos Formas ska alltid redovisa vilka etiska frågor som berörs och hur de kommer att hanteras i forskningsarbetet.

Etiska frågor i samband med beredning av projektansökningar omfattar bland annat jävsförhållanden. I riktlinjerna för beredningsprocessen, som finns formulerade i Formas handbok, regleras hur jävsfrågor ska hanteras med hänsyn till beredningsgruppernas ledamöter. I dessa riktlinjer anges bland annat att en ledamot i en beredningsgrupp inte får söka projektbidrag med ansökan som ska granskas av den egna beredningsgruppen. En annan åtgärd för att undvika jäv har varit att anlita vetenskapligt sakkunniga från andra länder.

Genusperspektiv

Formas har enligt instruktionen i uppdrag att verka för att genusperspektiv får genomslag i forskningen. De sökande uppmanas därför att i tillämpliga fall inkludera genusaspekter i det beskrivna forskningsprogrammet. Även socio-ekonomisk och etnisk tillhörighet samt andra sociala kategorier ska inkluderas i

frågeställningen när det är relevant för forskningen, vilket framgår av Formas bedömningskriterier för granskare av ansökningar.

Jämställdhet

Målet med jämställdhetsarbetet är att alla inkomna ansökningar om projektbidrag ska behandlas och bedömas utifrån samma kriterier och grunder oavsett den sökandes kön. En jämn könsfördelning bland beredningsgruppernas ledamöter förväntas bidra till att uppnå detta mål. Frågan om jämställdhet ingår även som en obligatorisk del i en årligt återkommande utbildning av beredningsgruppsledamöter.

Enligt riktlinjerna för beredningsgruppernas arbete får ingen diskriminering ske på grund av kön. Ansökningarnas kvalitet ska avgöra vilka sökanden som beviljas bidrag. Om två eller fler ansökningar bedöms ha lika kvalitet ska den sökande som tillhör underrepresenterat kön ges företräde.

Tabell 1. Handlagda ansökningar i de årliga öppna utlysningarna 2010–2014

	2014	2013	2012	2011	2010
Forsknings- och utvecklingsprojekt					
Antal ansökningar	798	848	876	887	1 056
Medelålder	49,8	49,1	48,7	48,7	48,0
Andel män	64 %	60 %	64 %	63 %	64 %
Andel kvinnor	36 %	40 %	36 %	37 %	36 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	3 641 035	4 166 776	3 891 248	3 756 939	Uppgift saknas
Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskningsledare*					
Antal ansökningar	382	412	348	326	209
Medelålder	38,1	38,2	37,9	37,7	36,9
Andel män	58 %	55 %	53 %	50 %	50 %
Andel kvinnor	42 %	45 %	47 %	50 %	50 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	1 624 189	1 794 839	1 403 013	1 446 456	Uppgift saknas
Mobilitetsstöd för unga forskare*					
Antal ansökningar	110	89	63	63	99
Medelålder	35,3	35,0	34,2	35,0	42,2
Andel män	46 %	51 %	37 %	52 %	42
Andel kvinnor	54 %	49 %	63 %	48 %	58
Sökta bidrag totalt (tkr)	342 788	280 599	154 413	187 807	Uppgift saknas

* År 2011 ersattes stödformerna Anställningar som forskarassistent och Postdoktorala stipendier med Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare respektive Mobilitetsstöd för unga forskare. Uppgifter som redovisas för 2010 avser de två förstnämnda stödformerna.

Antalet ansökningar samt beviljade bidrag överensstämmer inte med motsvarande uppgifter enligt tidigare årsredovisningar. Med handlagda ansökningar avses ansökningar som har beviljats eller avslagits. Uppgifterna för åren 2010–2013 har ändrats utifrån denna definition.

Beslutade ansökningar

I den årliga öppna utlysningen 2014 fanns 166 miljoner kronor tillgängliga att fördela till nya projekt med start 2015. Dessutom fördelades 4 miljoner kronor ut till projekt som startade redan 2014.

Beviljandegrad

Projektens storlek har under de senaste åren ökat snabbare än motsvarande ökning i tillgängliga forskningsmedel inom den årliga öppna utlysningen. Detta har lett till kontinuerligt minskande antal beviljade projekt och beviljandegrad i denna utlysningensform. För att vända den negativa trenden beslutade Formas forskarråd om en begränsning av den andel av arbetstid som kan sökas finansiering för i den årliga öppna utlysningen från

och med 2014. Under 2014 ökade beviljandegraden för ansökningar för unga forskare, i delutlysningarna forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare samt mobilitetsstöd för unga forskare, från 7 procent respektive 16 procent 2013 till 9 procent respektive 17 procent 2014.

Den totala beviljandegraden för hela årliga öppna utlysningen 2014 ligger dock kvar på samma låga nivå, 9 procent, som 2013. Många excellenta projekt har därmed inte kunnat finansieras. För att bättre stödja såväl kvalitet som förnyelse och mångfald i forskningen är det viktigt att fortsätta öka antalet excellenta projekt som kan finansieras i kommande års öppna utlysningar.

Tabell 2. Beviljade ansökningar i de årliga öppna utlysningarna 2010–2014

<u>Forsknings- och utvecklingsprojekt</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Antal beviljade ansökningar	63	82	95	65	85
Medelålder	50,2	50,3	48,9	49,2	48,9
Andel män	68 %	60 %	64 %	66 %	64 %
Andel kvinnor	32 %	40 %	36 %	34 %	36 %
Beviljade bidrag totalt (tkr)	298 585	361 000	402 400	278 195	356 367
Bidragsstorlek i genomsnitt (tkr)	4 739	4 402	4 236	4 280	4 739
Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskningsledare*					
Antal beviljade ansökningar	34	30	38	24	49
Medelålder	38,3	38,5	38,6	36,0	36,5
Andel män	62 %	57 %	53 %	54 %	45 %
Andel kvinnor	38 %	43 %	47 %	46 %	55 %
Beviljade bidrag totalt (tkr)	142 971	140 529	156 220	102 053	191 112
Bidragsstorlek i genomsnitt (tkr)	4 205	4 684	4 111	4 252	3 900
Mobilitetsstöd för unga forskare*					
Antal beviljade ansökningar	19	14	19	20	31
Medelålder	34,3	36,5	33,7	34,9	40,5
Andel män	53 %	43 %	32 %	30 %	32 %
Andel kvinnor	47 %	57 %	68 %	70 %	68 %
Beviljade bidrag totalt (tkr)	67 449	47 673	46 870	52 284	22 735
Bidragsstorlek i genomsnitt (tkr)	3 550	3 405	2 467	2 614	733

* År 2011 ersattes stödformerna Anställningar som forskarassistent och Postdoktorala stipendier med Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare respektive Mobilitetsstöd för unga forskare. Uppgifter som redovisas för 2010 avser därför de två förstnämnda stödformerna.

Unga forskare

Formas har två modeller för finansiering av unga forskare, mobilitetsstöd för unga forskare och forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskningsledare.

Syftet med mobilitetsstödet är att uppmuntra forskare som nyligen har avlagt doktorsexamen att förstärka sin kompetens och besöka nya forskningsmiljöer. Det förväntas att de kommer att utveckla sin akademiska karriär genom att bland annat lära sig nya verktyg, arbeta med forskningsfrågor med en ny inriktning och utvidga sina nätverk. Med unga forskare avses här personer som har avlagt doktorsexamen tidigast tre kalenderår före ansökningsåret. Dessa mobilitetsbidrag innehåller lönebidrag till den sökande samt rese- och övriga

kostnader i samband med utlandsvistelse. Bidraget kan sökas för minst två och upp till fyra år och baseras på en anställning vid ett svenskt universitet eller högskola.

Minst en tredjedel av den sammanlagda sökta tiden ska förläggas vid det svenska universitet eller forskningsinstitutet där man är anställd. Dessutom ska minst en tredjedel av den sammanlagda sökta tiden förläggas vid ett annat universitet eller forskningsinstitut än där man är anställd, gärna utomlands, för att uppmuntra internationell närvaro.

För att kunna få bidrag för forsknings- och utvecklingsprojekt till unga forskningsledare ska sökanden ha avlagt doktorsexamen minst två och högst åtta år före ansökningsåret. I övrigt gäller samma kriterier och anvisningar som

Tabell 3. Beviljadegrader i de årliga öppna utlysningarna 2010–2014

	2014	2013	2012	2011	2010
Samtliga stödformer					
Antal ansökningar	1 290	1 349	1 287	1 276	1 364
Beviljandegrad för ansökningar (%)	9,0 %	9,3 %	11,8 %	8,5 %	12,1 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	5 608 012	6 242 214	5 448 674	5 391 202	Uppgift saknas
Beviljandegrad belopp (%)	9,1 %	8,8 %	11,1 %	8,0 %	Uppgift saknas
Forsknings- och utvecklingsprojekt					
Antal ansökningar	798	848	876	887	1056
Beviljandegrad för ansökningar (%)	7,9 %	9,7 %	10,8 %	7,3 %	8,0 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	3 641 035	4 166 776	3 891 248	3 756 939	Uppgift saknas
Beviljandegrad belopp (%)	8,2 %	8,7 %	10,3 %	7,4 %	Uppgift saknas
Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare*					
Antal ansökningar	382	412	348	326	209
Beviljandegrad för ansökningar (%)	8,9 %	7,3 %	10,9 %	7,4 %	23,4 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	1 624 189	1 794 839	1 403 013	1 446 456	Uppgift saknas
Beviljandegrad belopp (%)	8,8 %	7,8 %	11,1 %	7,1 %	Uppgift saknas
Mobilitetsstöd för unga forskare*					
Antal ansökningar	110	89	63	63	99
Beviljandegrad för ansökningar (%)	17,3 %	15,7 %	30,2 %	31,7 %	31,3 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	342 788	280 599	154 413	187 807	Uppgift saknas
Beviljandegrad belopp (%)	19,7 %	17,0 %	30,4 %	27,8 %	Uppgift saknas

* År 2011 ersattes stödformerna Anställningar som forskarassistent och Postdoktorala stipendier med Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare respektive Mobilitetsstöd för unga forskare. Uppgifter som redovisas för 2010 avser därför de två förstnämnda stödformerna.

för bidrag till forskningsprojekt, vilket bland annat innebär att man kan söka för såväl egen lön som lön till medsökande forskare, doktorander och teknisk personal samt för driftskostnader.

210 miljoner kronor av medlen i den årliga öppna utlysningen fördelades till unga forskare, vilket motsvarade 41 procent av de tillgängliga medlen.

Riktade utlysningar

Riktade utlysningar avser utlysningar inom mer eller mindre avgränsade områden med angelägna forsknings- och kunskapsbehov. Behoven av riktade utlysningar kan identifieras exempelvis som ett resultat av utvärderingar och prioriteringar i Formas forskarråd, i

samverkan med andra myndigheter och intressenter eller av regeringen. En del av de riktade utlysningarna genomförs i samverkan med andra finansärer både inom Sverige och inom EU.

Under 2014 beviljades 322 miljoner kronor till projekt i de riktade utlysningarna. Beviljandegraden för ansökningar inom de riktade satsningarna var i genomsnitt 20 procent. Det är drygt 11 procentenheter högre än inom den årliga öppna utlysningen 2014 och högre jämfört med året innan, då beviljandegraden var drygt 13 procent. Andelen beviljade ansökningar från kvinnor inom de riktade utlysningarna, i relation till andelen av kvinnor inlämnade ansökningar, är lägre 2014 jämfört med föregående år. Nedgången i antalet

Tabell 4. Bidrag (tkr) som beviljats i de årliga öppna utlysningarna fördelade på mottagare 2010–2014*

92 procent av samtliga bidrag som beviljats i Formas utlysningar 2011–2014 har gått till 11 universitet och högskolor.

	Forsknings- och utvecklingsprojekt				Forsknings- och utvecklingsprojekt för unga forskare				Mobilitetsstöd för unga forskare			
	2014	2013	2012	2011	2014	2013	2012	2011	2014	2013	2012	2011
Sveriges lantbruksuniversitet	101 152	102 187	144 151	61 790	40 795	19 780	24 238	8 450	10 994	5 633	21 151	8 221
Lunds universitet	23 644	43 070	39 342	29 511	13 409	16 282	18 870	26 000	15 124	7 601	3 078	2 586
Göteborgs universitet	25 666	32 965	31 607	34 980	4 599	11 469	19 005	26 940	12 571	4 039	4 449	7 735
Uppsala universitet	14 736	35 573	34 707	26 862	28 014	20 333	16 729	8 940	3 662	3 122	2 635	4 272
Chalmers tekniska högskola	30 694	42 883	22 253	19 804	25 910	10 505	19 659	4 760	4 927	0	6 411	9 383
Stockholms universitet	5 038	15 082	46 545	23 797	5 470	21 663	16 088	4 890	14 557	1 938	6 492	5 519
Kungliga tekniska högskolan	24 273	32 978	22 536	14 681	5 035	14 676	9 574	3 838	3 865	4 287	0	9 419
Umeå universitet	24 972	12 151	16 378	11 506	3 891	6 406	9 324	3 898	1 750	2 836	0	2 230
Karolinska institutet	9 234	10 592	6 360	15 750	0	3 525	3 587	0	0	6 442	0	2 445
Luleå tekniska universitet	5 956	9 428	12 618	7 913	4 094	4 673	5 037	3 551	0	0	0	0
Linköpings universitet	3 660	8 697	7 042	22 541	3 720	3 925	2 659	0	0	0	0	0
Övriga	29 560	15 393	18 860	9 060	8 034	7 292	11 450	10 786	0	11 775	2 654	474

* Tabellen inkluderar utlysningar som genomförts i samverkan med andra forskningsfinansiärer.

Behoven av riktade utlysningar kan identifieras exempelvis som ett resultat av utvärderingar och prioriteringar i Formas forskarråd, i samverkan med andra myndigheter och intressenter eller av regeringen. En del av de riktade utlysningarna genomförs i samverkan med andra finansiärer både inom Sverige och inom EU.

beviljade ansökningar har dock inte pågått tillräckligt länge för att Formas ska kunna fastställa om detta är tillfälligt eller om det markerar en generell förändring. Formas kommer att bevaka utvecklingen av den könsrättliga fördelningen av beviljade ansökningar inom de riktade satsningarna under kommande år.

Riktade utlysningar initierade av Formas

Skogsbranden i Västmanland

I september 2014 utlyste Formas 15 miljoner kronor för forskningsinsatser med anledning av branden i Västmanland. Utlysningen avsåg forskning om spridningen och hanteringen av branden samt om de konsekvenser som branden medfört. Utlysningen omfattade forskning inom Formas samtliga ansvarsområden, exempelvis brandekologi, effekter på skogsbruket och mark- och vattenanvändningen, landsbygdsutveckling samt frågor om hållbart samhällsbyggande.

Anders Granström på Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) beviljades totalt 4 miljoner kronor i Formas riktade utlysning Skogsbranden i Västmanland.

Foto: Pontus Orre

Vidare efterfrågades forskning om sociala, kulturella, ekonomiska och institutionella faktorer och aspekter på krishanteringen och samhällseffekterna i samband med branden. Totalt inkom 48 ansökningar och sex forskningsprojekt beviljades bidrag. Ett exempel på frågeställning som har beviljats bidrag är bränslestruktur och brandbeteende i olika skalor – en nyckel för att identifiera framtida högriskområden för skogsbrand i det svenska skogslandskapet. Även förändrad landskapsrelaterad identitet hos människor som tidigare använt området i sina dagliga liv har beviljats forskningsbidrag.

Ekologisk produktion och konsumtion

I Landsbygdsprogrammet 2014–2020 framhålls ekologisk produktion som en viktig faktor för miljö, klimat, djurhälsa och landsbygdsutveckling. För att få en mer hållbar samhällsutveckling behöver livsmedelsproduktionen ställas om från ett system baserat på fossila råvaror till

en mer resurseffektiv produktion.

Den framtida livsmedelsproduktionen ska kunna försörja en växande befolkning samtidigt som den är miljövänlig, tillgodoser djurens välfärd, bevarar odlingslandskapets ekosystemtjänster och nyttjar resurser på ett långsiktigt hållbart sätt. Forskning och innovation om det ekologiska lantbruket kan vara en del av lösningen. Under 2014 beviljade Formas forskarråd 48 miljoner kronor till elva projekt inom området ekologisk produktion och konsumtion. I fokus för flera av projekten står utveckling av multifunktionella och robusta odlingsystem, där bland annat innovativa lösningar för gödsel och skadedjursbekämpning ryms. Ett par av projekten fördjupar sig i antibiotika och problemet med antibiotikaresistens, men även det ekologiska lantbrukets inverkan på biologisk mångfald och ekosystemtjänster studeras.

Effektiva och hållbara produktions-system inom vattenbruk och jord- och trädgårdsbruk

Formas initierade under 2013 en utlysning i samarbete med Mistra (Stiftelsen för miljöstrategisk forskning) och Lantmännens forskningsstiftelse i ämnet effektiva och hållbara produktions-system. Centrala frågeställningar är hur man kan sluta kretsloppen, minska miljöpåverkan, förbättra djurskyddet och effektivisera processerna inom hela produktionskedjan. Fokus är att utveckla vattenbruk och jord- och trädgårdsbruk

Effektivare sanering av förorenade områden

Formas forskarråd har bedömt att en riktad utlysning om förorenade områden behövs för resursförstärkning inom ett för samhället viktigt men eftersatt område. Målet är att ta fram ny kunskap som ska bidra till att saneringstakten i Sverige ökar och möjliggör att miljökvalitetsmålet giftfri miljö kan uppnås. Utlysningen syftar också till att stärka svensk forskning och öka samarbetet mellan akademi, näringsliv och samhälle. Projekten ska vara transdisciplinära. Tre projekt beviljades med

i vår del av världen, men med en global och samhälls- och miljösyn. De fem projekt som tillsammans beviljades 64 miljoner kronor (varav 32 miljoner från Formas) ingår i ett sammanhållet tematiskt program. Exempel på områden som beviljats stöd är mjölkproduktion på vall och biprodukter, utveckling av marint vattenbruk, odling av makroalger samt perenna grödor och intensifiering av höstveteproduktion.

sammanlagt 19 miljoner kronor. Projekten syftar till att utveckla metoder för miljöriskbedömning av föroreningars effekter i både mark och sediment, samt utveckla metoder för att göra saneringsåtgärderna mer effektiva. Ett av projekten som har beviljats bidrag studerar risker med att föroreningar sprids från starkt förorenade sediment längs den svenska kusten.

2014 beviljade Formas forskarråd 48 miljoner kronor till elva projekt inom området ekologisk produktion och konsumtion.

Centrala frågeställningar är hur man kan sluta kretsloppen, minska miljöpåverkan, förbättra djurskyddet och effektivisera processerna inom hela produktionskedjan.

Riktade utlysningar till följd av regeringsuppdrag

Skogsråvaror och biomassa

Formas har fått ökade anslag för forskning om skogsråvaror och biomassa för åren 2014–2016 och har tagit fram ett forskningsprogram med en serie utlysningar inom området. Det ökade anslaget för området är 40 miljoner kronor 2014, ytterligare 10 miljoner kronor 2015 och ytterligare 50 miljoner kronor 2016. Under 2016 uppgår alltså anslaget till totalt 100 miljoner kronor.

Programmet baseras delvis på förslaget till en nationell forskningsstrategi för en biobaserad samhällsekonomi som Formas, Vinnova och Energimyndigheten rapporterade till regeringen 2012. Det grundas också på den nationella forskningsagenda för skogssektorn som har tagits fram av Skogsindustrierna i samverkan med företag, forskare, myndigheter och forskningsfinansiärer. Universitet, högskolor och forskningsinstitut har även getts möjlighet att komma in med förslag på finansieringsverktyg och inriktningar på satsningar inom programmet.

Under 2014 utlyste Formas totalt 75 miljoner kronor fördelade under åren 2014–2016 till forskningsprojekt inom vidareförädling av skogsråvaror och biomassa. Dessutom utlystes 10 miljoner kronor till ettåriga stöd för inkommande gästforskare inom vidareförädling och hållbar primärproduktion av skogsråvaror och biomassa. Totalt beviljades 21 projektbidrag, varav sex för inkommande gästforskare, motsvarande totalt 85 miljoner kronor (40 miljoner under 2014).

Flera av projekten hade även medfinansiering från näringslivet, vilket uppmuntrades i utlysningen. I flera av projekten undersöks hur man kan ta fram nya biobaserade produkter och kemikalier, som nano-kolfibrer och cellulosabaserade textilier. Andra projekt fokuserar på odling av snabbväxande trädslag och hur råvaran kan tas om hand och processas på ett effektivare sätt.

Hållbart samhällsbyggande

Formas har fått ökade anslag för forskning om hållbart samhällsbyggande för åren 2013–2016. Det ökade anslaget är 25 miljoner för 2013, ytterligare 5 miljoner kronor 2014, ytterligare 20 miljoner kronor 2015 och ytterligare 50 miljoner kronor 2016. Under 2016 uppgår anslaget till totalt 100 miljoner kronor.

På uppdrag av regeringen utvecklar Formas ett forskningsprogram för hållbart samhällsbyggande. Programmet ska öka kunskapen om hållbart samhällsbyggande ur ekologiskt, ekonomiskt, socialt och kulturellt perspektiv. Forskningen ska omfatta olika forskningsdiscipliner, beakta behovet av sektorsövergripande lösningar och ske i nära samarbete med bygg- och bostadssektorn samt i samverkan med andra aktörer nationellt och internationellt. Satsningen ska vara tydligt åtgärdsinriktad för att bidra bland annat till teknikutveckling, innovation och miljöteknikexport. Formas samverkar i programmet med IQ Samhällsbyggnad och utvecklar programmet i dialog med andra centrala aktörer.

Anslaget för forskningsprogrammet ökade 2014 med fem miljoner kronor, vilka avsattes för en utlysning av bidrag för gästforskare. Detta för att stärka internationellt samarbete inom området. Under 2014 har också utlysts 25 miljoner kronor per år i tre år för forsknings- och utvecklingsprojekt. Utlysningen avser programmets tillkommande bidrag 2015 och genomförs i samverkan med IQ Samhällsbyggnad. Utlysningen omfattar hela samhällsbyggnadsområdet.

Tabell 5. Bidrag (tkr) som beviljats i riktade utlysningar fördelade på mottagare 2011–2014*

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Sveriges lantbruksuniversitet	132 813	146 790	8 603	147 979
Lunds universitet	36 807	66 001	27 551	57 082
Chalmers tekniska högskola	16 076	95 291	16 805	56 379
Kungliga tekniska högskolan	43 384	78 271	18 499	38 047
Göteborgs universitet	3 998	50 893	69 372	28 229
Umeå universitet	1 999	24 782	65 661	34 624
Uppsala universitet	14 197	360	80 455	25 465
Karolinska institutet	0	29 917	65 623	2 400
Stockholms universitet	8 582	17 178	43 020	7 625
Luleå tekniska universitet	12 511	17 655	7 007	28 585
Linköpings universitet	6 431	11 688	16 465	6 089
Övriga	44 976	42 282	80 701	21 508

* Tabellen inkluderar utlysningar som genomförts i samverkan med andra forskningsfinansiärer.

Tabell 6. Handlagda ansökningar i riktade utlysningar (exklusive Era-Net och JPI) 2010–2014*

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Antal ansökningar	244	356	225	225	436
Medelålder	49,2	49,2	48,4	50,1	50,0
Andel män	61 %	54 %	60 %	60 %	57 %
Andel kvinnor	39 %	46 %	40 %	40 %	43 %
Sökta bidrag totalt (tkr)	1 395 584	3 691 486	2 137 744	3 016 663	3 225 286

* 20 ansökningar till dessa riktade utlysningar har exkluderats från redovisning då uppgifter om avslagda ansökningar saknas i Formas administrativa ärendehanteringssystem. Tabellen inkluderar utlysningar som genomförts i samverkan med andra forskningsfinansiärer.

Tabell 7. Beviljade ansökningar i riktade utlysningar (exklusive Era-Net och JPI) 2010–2014*

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Antal beviljade ansökningar	50	45	51	41	78
Medelålder	51,4	50,7	48,2	47,5	49,1
Andel män	62 %	47 %	61 %	51 %	53 %
Andel kvinnor	38 %	53 %	39 %	49 %	47 %
Beviljade bidrag totalt (tkr)	207 745	460 402	455 032	362 402	300 383
Bidragsstorlek i genomsnitt (tkr)	4 155	10 231	8 922	8 839	3 851

* 20 ansökningar till dessa riktade utlysningar har exkluderats från redovisning då uppgifter om avslagda ansökningar saknas i Formas administrativa ärendehanteringssystem. Tabellen inkluderar utlysningar som genomförts i samverkan med andra forskningsfinansiärer.

Ansökningar inom utlysningen ska behandla frågeställningar som främjar och kritiskt studerar samhällsbyggandets utmaningar ur ett ekonomiskt, ekologiskt, socialt och kulturellt perspektiv. Forskningen kan vara såväl ämnesövergripande och mångdisciplinär som disciplinär. Formas välkomnar ansökningar inom såväl teknik och naturvetenskap som inom samhällsvetenskap och humaniora. Från och med 2016 kommer forskningsprogrammet att omfatta forskningsstöd om 100 miljoner kronor per år.

Formas utlyste 2013, som en första del av forskningsprogrammet, projektstöd om 21 miljoner kronor per år i fem år, 2013–2017, för starka forskningsmiljöer inom hållbart samhällsbyggande. Fem forskningsmiljöer beviljades stöd med sammanlagt 105 miljoner kronor. Därutöver tillkommer stöd från näringslivet och andra aktörer. Frågeställningar och problemområden som beviljats stöd inom de fem forskningsmiljöerna är hållbar renovering av bebyggelsen, hållbar upphandling inom byggsektorn, BNP-utvecklingens betydelse för hållbart samhällsbyggande, integrerade former för boende, åldrande och sjukvård samt kritisk granskning av begreppet hållbart samhällsbyggande med inriktning mot boendet. Sammantaget hanterar de finansierade satsningarna flera aspekter av hållbarhet.

Under forskningsprogrammets första år utlystes också bidrag inom en samnordisk satsning, Nordic Built, inriktad mot renovering av byggnader. 13 projekt beviljades bidrag inom utlysningen med svenskt deltagande i samtliga. Sex av projekten leds av en svensk partner. Inom Nordic Built samverkar från

svensk sida Formas och Energimyndigheten. Nordiska samarbetspartners har varit EUPD i Danmark, Tekes i Finland, Rannis i Island, Norges forskningsråd, Innovation Norway och ENNOVA i Norge samt Nordic Innovation som också leder programmet.

Utöver det särskilda programmet för hållbart samhällsbyggande finansierar Formas samhällsbyggnadsforskning i den årliga öppna utlysningen. Dessutom har samhällsbyggande finansierats i riktade utlysningar, till exempel Skogsbranden i Västmanland och Effektivare sanering av förorenade områden. Det internationella arbetet inom samhällsbyggnadsområdet omfattar JPI Urban Europe, IEA – Energy in Buildings and Communities samt delar av EcoInnova. Formas har sedan länge ett samarbete med Svenska Byggbranschens Utvecklingsfond, (SBUF), där Formas är representerat i SBUF:s forskningsutskott.

Strategiska innovationsområden

Regeringen gav 2012 Formas, Vinnova och Energimyndigheten i uppdrag att i samverkan stödja strategiska innovationsområden (SIO) inom svenska styrkeområden. Med styrkeområden menas områden av relevans för globala samhällsutmaningar där forskningen håller hög internationell kvalitet och där Sverige kan bli världsledande genom samverkan mellan akademien och grupperingar av företag eller offentliga verksamheter. Denna samverkan utgör grunden för innovation. Syftet med satsningen på strategiska innovationsområden är att skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar och att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft.

Syftet med satsningen på strategiska innovationsområden är att skapa förutsättningar för hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar och att stärka Sveriges internationella konkurrenskraft.

Tabell 8. ERA-Net och JPI med start av utbetalning 2014

<u>ERA-Net / JPI</u>	<u>Antal projekt med svenska deltagare</u>	<u>Utbetalning 2014 (mnkr)</u>	<u>Löptid</u>
ANIWHA	4	5,0	2014–2016
CORE Organic+	9	5,5	2014–2016
FACCE+	3	2,8	2014–2016
SUSFOOD 1st call	5	5,0	2014–2016
JPI Climate	4	0,9	2014–2017
JPI Urban Europe	5	10,0	2014–2016
Biodiversa 2	5	4,0	2014–2017
Summa		33,2*	

* Utbetalningen inkluderar bidrag från EU-samordningsfunktion (EU-Sam) vid Vinnova. Totalt bidrag från EU-Sam till Formas är 23,7 miljoner kronor för 2014.

Tabell 9. Handlagda ansökningar till riktade utlysningar inom Era-Net och JPI 2010–2014

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Antal beviljade ansökningar	39	34	18	29	10
Medelålder	53	51,0	49,6	50,3	44,6
Andel män	56 %	71 %	83 %	69 %	50 %
Andel kvinnor	44 %	29 %	17 %	31 %	50 %
Beviljade bidrag totalt (tkr)	114 029	81 617	44 730	61 610	34 083
Bidragsstorlek i genomsnitt (tkr)	2 924	2 401	2 485	2 124	3 408

Formas, Vinnova och Energimyndigheten genomförde under perioden 2013–2014 en gemensam utlysning för att etablera och genomföra program för SIO. Beslut fattades i maj 2014 att erbjuda fem strategiska innovationsprogram att påbörja en etableringsfas under 2014. Av dessa fem är Formas med och finansierar ett program som handlar om nya biobaserade material, produkter och tjänster (BioInnovation). I december 2014 beviljade Formas BioInnovation 1,2 miljoner kronor för 2014 och 2,8 miljoner kronor för 2015 för ett strategiskt projekt med syfte att utveckla, testa och skapa förutsättningar för gränsöverskridande samverkan.

Riktade utlysningar inom EU-samarbeten där Formas deltar

Europeiska forskningssamarbeten

Formas deltar sedan 2004 aktivt i det europeiska forskningssamarbetet. De samarbetsformer som ingår i European Research Area är ERA-Net, ERA-Net plus och Artikel 185-program. Dessa benämns gemensamt för EU:s partnerskapsprogram och syftar till att identifiera framtida strategiska forskningsprogram och att få till stånd gemensamma europeiska utlysningar inom prioriterade forskningsområden. EU bidrar finansiellt till nätverksbyggandet i ERA-Net, och till forskningsfinansieringen i ERA-Net plus och Artikel 185-program. Av de partnerskapsprogram inom EU som resulterat i forskningssamverkan har Formas bidragit med 54 miljoner kronor till svenska forskare under 2014.

Formas deltagande i EU:s partnerskapsprogram

Formas har medverkat i följande ERA-Net under 2014:

(Samtliga angivelser om genomförda utlysningar återspeglar det antal som var aktuellt vid utgången av 2014.)

ANIHWA (Coordination of European Research on Animal Health and Welfare) fokuserar på välmående och hälsa för produktionsdjur. Projektet har 19 partnerländer och har genomfört två gemensamma utlysningar.

BIODIVERSA 2 (Biodiversity Research) handlar om forskning kring biodiversitet och hur denna ska bevaras och förvaltas. 21 organisationer från 15 länder ingår som partners och fem gemensamma utlysningar har genomförts under Biodiversas paraply.

CIRCLE-2 (Climate Impact Research and Response Coordination for a Larger Europe) handlar om samhällens förmåga till anpassning till klimatförändringar. Nätverket består av 34 partners från 21 europeiska länder. Fyra gemensamma utlysningar har genomförts och projektet avslutades 2014.

ECO-INNOVERA (Boosting Eco-Innovation Through Joint Cooperation In Research And Dissemination) stöder miljöteknik och miljöinnovationer med hänsyn till socialt, ekonomiskt, politiskt och tekniskt sammanhang. Nätverket består av 25 partners från 20 länder. Två gemensamma utlysningar har genomförts. Projektet avslutades 2014.

ERA-MBT (Marine Biotechnology) startade i januari 2013 och handlar om bioteknik med marina organismer och molekyler som utgångspunkt. Nätverket består av 19 partners från 14 europeiska länder och den första gemensamma utlysningen är under arbete.

ERA-NET C-IPM (Coordinated Integrated Pest Management in Europe) handlar om att analysera risker med att använda bekämpningsmedel i jordbruket i Europa och att på sikt minska denna användning. Nätverket består av organisationer från 21 länder och två gemensamma utlysningar planeras inom ramen för projektet.

RURAGRI (Facing Sustainability: New Relationships between Rural Areas and Agriculture in Europe) handlar om landsbygdsutveckling kopplat till bland annat jordbruk. Nätverket består av 24 partners från 20 europeiska länder och två gemensamma utlysningar har genomförts. Projektet avslutades 2014.

SUMFOREST (Sustainable forest management; Multi-functional Forestry, European Forest Policy) är ett relativt nytt projekt som fokuserar på multifunktionellt och hållbart skogsbruk. Nätverket består av 26 partners från 18 europeiska länder och två gemensamma utlysningar planeras inom ramen för projektet.

SUSFOOD (Sustainable Food Production and Consumption) handlar om hållbar produktion och konsumtion av livsmedel. Nätverket består av 25 partners från 16 europeiska länder. Två gemensamma utlysningar har genomförts och projektet avslutades 2014.

ERA-Net plus

CORE ORGANIC PLUS (Coordination of European Transnational Research in Organic Food and Farming) handlar om organisk/ekologisk odling och en utlysning med delfinansiering från EU-kommissionen om cirka 11 miljoner euro har genomförts. Nätverket består av 24 finansiärer från 21 olika länder.

FACCE ERA-Net plus (Climate Smart Agriculture) handlar om jordbrukets anpassningar till ett förändrat klimat. En utlysning med delfinansiering från EU-kommissionen om 18 miljoner euro har genomförts. Nätverket består av 22 finansiärer från 18 olika länder.

Artikel 185-programmen

BONUS (BONUS for Baltic Sea Science) är ett program som löper mellan 2013–2017 och handlar om Östersjöns ekosystem och dess kopplingar till aktiviteter på land och till havs. Samtliga länder runt Östersjön medverkar i programmet och hittills har tre gemensamma utlysningar genomförts.

Joint Programming Initiative (JPI)

JPI AMR (Antimicrobial Resistance) handlar om antibiotikaresistens inom medicin, veterinärmedicin och dess koppling till miljöfaktorer. JPI AMR har 19 medverkande länder och leds av Vetenskapsrådet. Formas samarbetar med andra finansiärer.

JPI CLIMATE (Connecting Climate Knowledge for Europe) handlar om att föra samman klimatforskningens olika delar och att tillgängliggöra denna kunskap i samhället. JPI Climate har 14 medverkande länder och Formas och Vetenskapsrådet representerar Sverige i styrgruppen.

JPI FACCE (Agriculture, Food Security and Climate Change) handlar om hur framtidens jordbruk och livsmedelsförsörjning ska kunna säkras i ljuset av pågående klimatförändringar. JPI FACCE har 21 medverkande länder och Formas och dåvarande Landsbyggsdepartementet representerar Sverige i styrgruppen.

JPI URBAN EUROPE (Creating Attractive, Sustainable and Economically Viable Urban Areas) adresserar samhällsutmaningen urbanisering och frågan hur hållbara, inkluderande och ekonomiskt blomstrande urbana områden ska kunna skapas. Initiativet har 14 medverkande länder och Vinnova representerar Sverige i styrgruppen. Formas samarbetar med andra finansiärer.

JPI OCEANS (Healthy and Productive Seas and Oceans) handlar om hur våra hav och oceaner ska kunna användas hållbart och hur nya produkter och tjänster ska kunna utvecklas med god miljöstatus. JPI Oceans har 21 medverkande länder, Formas och Havs- och vattenmyndigheten representerar Sverige i styrgruppen.

JPI WATER (Water Challenges for a Changing World) handlar om hur jordens färskvatten ska kunna hanteras ut hålligt och fokuserar exempelvis på torka, översvämningar, tillgång på dricksvatten och vattenkvalitetsfrågor. Initiativet har 19 medverkande länder. Sverige har under 2014 varit observatör i JPI Water men kommer att gå in som fullvärdig medlem genom Formas och Havs- och vattenmyndigheten.

Formas har under 2014 varit med som partner i nio ERA-Net, två ERA-Net plus och ett Artikel 185-program. Formas medverkar också i så kallade Joint Programming Initiatives, där europeiska forskningsfinansiärer samverkar direkt bland annat genom att genomföra gemensamma utlysningar. Formas är medlem i styrande kommittéer och liknande för Joint Programming-initiativen JPI Climate, JPI FACCE och JPI Oceans, samt samarbetar med andra svenska finansiärer i initiativen JPI AMR, JPI Urban Europe och JPI Water.

Samverkan där Formas avsätter medel

Samverkan är en viktig del av Formas verksamhet och en grundläggande förutsättning för att uppnå de övergripande målen. Samverkan bidrar till ökad effektivitet, nya kontaktytor och nyttiggörande av forskningsresultat. Formas samverkar med forskningsinstitut och stiftelser, andra myndigheter, branschorganisationer och andra offentliga samt privata aktörer. Internationell samverkan, både globalt, inom EU och på nordisk nivå är en viktig del av Formas verksamhet. Samverkan sker också i forskningsprogram och i enskilda projekt.

Stiftelsen Hästforskning

Stiftelsen Hästforskning (SHF) bildades 2004 av Hästnäringens Nationella Stiftelse i samverkan med AB Trav och Galopp, Agria Djurförsäkring och Stiftelsen Lantbruksforskning. Sverige och Norge har sedan 2009 ett samarbetsavtal om hästforskning för samverkan inom forskningsprojekt mellan länderna.

Formas avsätter tre miljoner kronor årligen till SHF genom ett treårigt avtal (2013–2015) för samfinansiering av forskningsprojekt. Samverkan mellan hästnäringen och staten har inneburit att SHF har haft möjlighet att stödja flera viktiga projekt inriktade på såväl

Samverkan är en viktig del av Formas verksamhet och en grundläggande förutsättning för att uppnå de övergripande målen.

veterinärmedicinsk forskning som frågor kring hästens relationer till människa, samhälle och miljö. Under 2014 beviljade SHF forskningsmedel till nio nya projekt. Formas har en adjungerad plats i styrelsen för SHF.

Stiftelsen Institutet för jordbruks- och miljöteknik

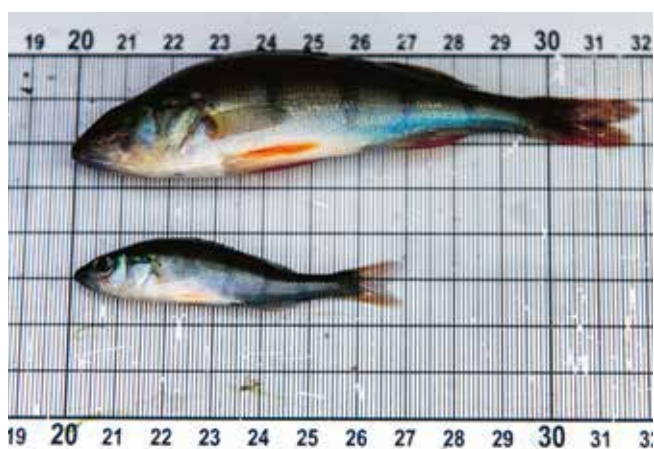
Stiftelsen Institutet för jordbruks- och miljöteknik (JTI) arbetar brett med frågor inom jordbruk och jordbruksteknik, med en tydlig miljö- och energiprofil. JTI strävar efter att öka antalet vetenskapliga publikationer per disputerad forskare och har genom SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut och RISE Research Institutes of Sweden fått tillgång till resurser som i större utsträckning kan göra detta möjligt. Under 2014 har JTI publicerat tio vetenskapliga artiklar i peer review-granskade tidskrifter.

JTI är ett dotterbolag till SP, Sveriges Tekniska Forskningsinstitut. JTI AB ägs till 60 procent av SP och till 40 procent av Stiftelsen JTI. Huvudmän för Stiftelsen JTI är Miljö- och energidepartementet genom Formas, samt näringslivet genom SJMF, Stiftelsen Jordbruks- och Miljöteknisk forskning. Formas avtal med SJMF avser perioden 2013–2016. JTI:s huvudkontor ligger i Uppsala. I Lund och Skara finns regionkontor för att förenkla samarbetet med företag, myndigheter och organisationer i regionerna. Etableringen i Skara är ny och verksamheten där startade den 1 september 2014. Verksamheten, som äger rum över hela landet, är organiserad i tre ämnesområden: jordbruk, energi och miljö.

JTI, tillsammans med systerbolag och enheter inom SP-koncernen, har en kompetens som behövs för de gröna näringarnas utveckling, där snabb tillämpbarhet av kunskap står i fokus i kombination med redskap för att stötta innovationer. Formas är representerade i styrelsen för Stiftelsen JTI.

Stiftelsen Institutet för vatten och luftvårdsforskning

Stiftelsen Institutet för vatten och luftvårdsforskning (SIVL) är ensam ägare av bolaget IVL Svenska Miljöinstitutet AB (IVL), ett oberoende, icke-vinstdrivande miljöforskningsinstitut. SIVL:s ändamål är att främja de långsiktiga förutsättningarna för IVL:s miljöforskning och genom ägandet garantera IVL en oberoende ställning. SIVL ansvarar för de medel som ställs till förfogande för forskning på IVL genom samfinansiering mellan staten och näringslivet samt för IVL:s basfinansiering. SIVL har en partsammansatt styrelse där Formas är representerat med en ledamot. Totalt 25 miljoner kronor har tilldelats SIVL för 2014 av Formas. I enlighet med regleringsbrev har SIVL fått 20 miljoner kronor för samfinansierad miljöteknikforskning med svenskt näringsliv och för nationell medfinansiering av EU-projekt

26

Projektet Plantfish genomför en stor studie för att förstå samspelet mellan olika organismer i grunda vikar och se hur mänsklig aktivitet påverkar miljön.

Foto: Pontus Orre

Formas avsätter 20 miljoner kronor årligen till Stiftelsen Lantbruksforskning (SLF) genom ett treårigt avtal (2014–2016) för ett produktionsinriktat forskningsprogram för jordbrukets hållbarhet och konkurrenskraft.

vid IVL. 5 miljoner kronor har tilldelats SIVL för basfinansiering av verksamhet vid IVL.

Tilldelad basfinansiering om 5 miljoner kronor har använts för kompetens- och verksamhetsutveckling vid IVL inom områden som resurseffektivitet, bioekonomi, mobilitet och urban metabolism. Basfinansierad verksamhet rapporteras av IVL till SIVL i en verksamhetsberättelse under första kvartalet 2015.

Stiftelsen Lantbruksforskning

Stiftelsen Lantbruksforskning (SLF) är lantbruksföretagarnas forskningsstiftelse. De bidrag som används till forskningen kommer från lantbruksnäringen, statlig medfinansiering och andra avtal med organisationer inom de gröna näringarna.

Formas avsätter 20 miljoner kronor årligen till SLF genom ett treårigt avtal (2014–2016) för ett produktionsinriktat forskningsprogram för jordbrukets hållbarhet och konkurrenskraft. Från och med 2014 finansierar SLF forskning inom fyra fokusområden: energi och biomassa, företagande, livsmedel samt miljö och klimat. De forskningsprojekt som finansieras väntas komma lantbruksnäringen till nytta inom en nära framtid. Formas har en adjungerad plats i styrelsen för SLF.

Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut

Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut (Skogforsk) är det svenska skogsbrukets forskningsinstitut och finansieras av skogsnäringen och staten, genom Formas. Formas avsätter, genom avtal som löper till och med 2016, 38 miljoner kronor årligen till Skogforsk.

Institutets arbete följer de planer och den budget som styr aktiviteterna inom sex forsknings- och utvecklingsprogram, kommunikationsverksamhet samt uppdrag och kompetensutveckling. Under 2014 har Skogforsk haft framgång i fondansökningar som har lett till att prioritet i arbetet getts till projekt med externa bidrag.

Styrelsen har under året fattat beslut om att använda fonderade intressentbidrag på upp till 50 miljoner kronor till en strategisk tekniksatsning över en period på tre till fyra år. Formas utser två ledamöter med ersättare till Skogforsk:s styrelse.

Stockholm Environment Institute

Stockholm Environment Institute (SEI) är en självständig stiftelse etablerad genom ett riksdagsbeslut 1989. SEI har i dag närmare 200 anställda vid nio kontor i sex länder. SEI har mottagit 28 miljoner kronor i basstöd från Formas för verksamhetsåret 2014.

Basstödet har under 2014 använts inom två större projekt. Det ena projektet syftar till att producera en vetenskapligt baserad film som från olika regioner exemplifierar utmaningar kopplade till så kallade kortlivade klimatgaser. Det andra projektet har namnet The New Economics of Climate Change och är ett internationellt initiativ där Sverige samarbetar med en rad andra länder. SEI ingår här i en grupp av internationella organisationer som har tagit fram en vetenskaplig rapport för att identifiera hur investeringar i minskad klimatpåverkan även är relevant utifrån ett ekonomiskt perspektiv.

Samordningsgruppen arbetar för att lägga grunden och sedan vidareutveckla de samarbeten där de olika uppdragen och rollerna kan samspela för att stärka svensk forsknings- och innovationskapacitet.

Totalt har 7 miljoner kronor använts till samfinansiering, vilket möjliggjort för SEI att på ett nytt sätt engagera sig i exempelvis EU-finansierade forskningsprojekt. Under året har 19 nya projekt tilldelats samfinansiering, där huvudfinansiering säkrats till exempel genom EU, FN:s miljöprogram UNEP, Climate and Clean Air Coalition och Bill and Melinda Gates Foundation. Samfinansieringen har på ett betydande sätt stärkt SEI:s finansiella resultat.

Ytterligare samverkan

Samverkan för hållbar utveckling inom samhällsbyggnadsområdet

Formas har tillsammans med Riksantikvarieämbetet, Boverket samt Arkitektur- och designcentrum på olika sätt arbetat för en ökad samverkan inom politikområden med ansvar för stadsplanering, boendefrågor, arkitektur och kulturmiljö. Arbetet har sin grund i två på varandra följande regeringsuppdrag om att främja kulturella och sociala perspektiv inom hållbar stadsutveckling och att lyfta arkitekturens roll. Olika gemensamma aktiviteter har arrangerats inom ramen för denna samverkan.

Samverkan inom miljöteknik och miljöinnovationer

Miljöteknikprojekt förekommer inom samtliga Formas ansvarsområden och stöds både inom Formas årliga öppna utlysning och inom riktade satsningar. Formas arbetar för närvarande med att ta fram en exempelsamling med

miljöteknikprojekt som fått stöd under den senaste femårsperioden. Uppemot 200 projekt kommer att beskrivas i exempelsamlingen, som kommer att publiceras under våren 2015.

Formas är från och med 2014 delaktig i arbetet inom regeringens strategi för utveckling och export av miljöteknik 2011–2014.

Formas har varit Sveriges representant i ett ERA-Net för miljöteknik och miljöinnovation, EcoInnova, vilket är ett nätverk av nationella forskningsfinansiärer och forskningsadministratörer, där 25 organisationer från 20 EU-länder ingått. I programmet, som avslutades under 2014, har strategi- och policyarbete ingått. Två gemensamma internationella utlysningar har genomförts.

Samordningsgrupp för myndighetschefer

Generaldirektörerna för Formas, Forte, Vetenskapsrådet, Vinnova och Energi-myndigheten ingår i en samordningsgrupp för att utbyta erfarenheter, identifiera gemensamma satsningar och säkerställa effektiva arbetssätt myndigheterna emellan. Särskild vikt har lagts vid Vetenskapsrådets och Vinnovas uppdrag att föreslå nya modeller för framtida fördelning av lärosätenas basanslag för forskning. Andra viktiga uppdrag som har behandlats under året har varit att initiera den gemensamma samordningsfunktionen för europeiska blandfinansierade program.

Samordningsgruppen arbetar för att lägga grunden och sedan vidareutveckla de samarbeten där de olika uppdragen och rollerna kan samspela för att stärka svensk forsknings- och innovationskapacitet. Under 2014 har samordningsgruppen fortsatt samtalen för att säkerställa en god implementering av forsknings- och innovationspropositionen, t.ex. inrättandet av strategiska innovationsområden som Vinnova genomfört i samverkan med Formas och Energi-myndigheten.

Forskare vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har fått 4 miljoner kronor av Formas för att ta reda på hur mycket antibiotika som används inom den svenska mjölkproduktionen. Ulf Emanuelson, professor i epidemiologi, leder projektet.

Foto: SLU

Utöver samordningsgruppen pågår en mängd kontakter på operationell nivå, som alla syftar till att utifrån tydliga roller och ansvar se hur myndigheterna på bästa sätt kan komplettera varandra och effektivt bidra till ett svenskt forsknings- och innovationssystem i världsklass.

Myndigheterna har också en ordförandegrupp som består av generaldirektörer och ordföranden på Vetenskapsrådet, Forte, Formas, Vinnova och Energimyndigheten. Gruppen har mötts en gång under 2014.

Internationella samarbeten

Formas uppdrag att bidra till en hållbar samhällsutveckling kräver ett globalt förhållningssätt. Högkvalitativ forskning kräver samarbete och miljöproblem är inte begränsade till enstaka länder. Därför fortsätter det internationella samarbetet att öka i betydelse och omfattning, både inom EU och utanför Europa.

Formas medverkar i en rad strategiska arbetsgrupper och nätverk på nordisk, europeisk och global nivå som syftar till strategisk planering och samordning.

Formas ska också medverka i och stimulera svenska forskares deltagande i forskningssamverkan inom Europeiska unionens verksamhet samt i andra internationella forskningsprogram.

Nordisk kommitté för lantbruks- och matforskning

Nordisk kommitté för lantbruks- och matforskning (NKJ) är ett kontakt- och samarbetsorgan mellan de nordiska ländernas forskningsråd och departement inom jordbruksområdet inklusive råvaru- och livsmedelsproduktion. Ordförandeskapet växlar mellan de nordiska länderna vart fjärde år. Sverige har, genom Formas, ordförandeskapet fr.o.m. 2014. Under året har sekretariatet administrerats av Nordforsk och styrelsen har haft två möten i Oslo. En arbetsgrupp har utarbetat en ny strategi för 2015–2018 som antogs i november. I den nya strategin ligger huvudfokus på att främja samarbete och nordiskt mervärde inom forskning och kunskapsförmedling för att möta sektorns utmaningar från klimatförändringar och omställningen till en bio-baserad samhällsekonomi.

Samnordisk skogsforskning

Samnordisk skogsforskning (SNS) är ett samarbetsorgan som finansieras med nordiska bidrag via Nordiska ministerrådet. Den överordnade målsättningen är att främja forskning om skogens olika funktioner i ett hållbart skogbruk och ge råd till Nordiska ministerrådet i frågor om skog och skogsforskning.

Ordförandeskapet i SNS roterar vart fjärde år mellan länderna och 2014 påbörjade Sverige sitt ordförandeskap genom Formas. Eftersom både NKJ och SNS har samma ordförande har de båda organisationerna närmat sig frågor som lämpar sig för tvärssektoriellt samarbete. Organisationerna har tillsammans genomfört en utlysning för större nätverk inom bioekonomiområdet, där tvärssektoriellt och nordisk samarbete mellan forskare och intressenter ska bidra till ökad nordisk nytta.

Global Research Alliance on Agricultural Greenhouse Gases

Sedan 2009 har Sverige varit medlem av Global Research Alliance on Agricultural Greenhouse Gases (GRA) vars övergripande syfte är att finna sätt att producera mer livsmedel utan att bidra till mer utsläpp av växthusgaser. Formas och dåvarande Landsbyggsdepartementet representerade Sverige i GRA:s råd.

2014 representerade Formas generaldirektör Ingrid Petersson Sverige på rådets möte i Haag.

Inom GRA finns forskarnätverk inom växtproduktion, djurhållning och risodling. Dessutom finns två övergripande nätverk (kol- och kväve i mark samt inventering och övervakning). Nätverken har egna organisationer och agendor som godkänts av GRA.

I regleringsbrevet för 2014 fick Formas i uppdrag av dåvarande Landsbyggsdepartementet att ta fram en plan och ambitionsnivå för medverkan inom GRA och dess nätverk. Uppdraget rapporterades skriftligt den 30 juni 2014. Enligt planen, som antogs hösten 2014 ska Formas bland annat utreda om olika forskningsorganisationer har intresse att delta i GRA:s nätverk.

Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences

Swedish Secretariat for Environmental Earth System Sciences (SSEESS) etablerades mellan forskningsfinansiärerna Formas, Vetenskapsrådet, Forte, Vinnova, Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete och Kungliga Vetenskapsakademien. SSEESS arbetar för att öka det svenska engagemanget i internationell tvärvetenskaplig forskning inom globala miljö- och resursfrågor. Dessutom arbetar SSEESS för att vara en informationskälla för svenska beslutsfattare. Vid utgången av 2013 avslutade Vinnova sin del av sekretariatets finansiering och kommer fortsättningsvis att finansiera enstaka projekt. Formas avtal med SSEESS gäller till och med 2016.

Belmont Forum

Belmont Forum är en sammanslutning av forskningsfinansiärer som stödjer "Global Change Research". Syftet med Belmont Forum är att samordna strategier samt samplanera och samfinansiera gemensamma forskningsprogram. Medlemmar är forskningsråd eller motsvarande från drygt tio länder, bland annat USA, Brasilien, Japan, Kina, Storbritannien och Tyskland, liksom International Council for Science (ICSU), International Social Science Council (ISSC) och Europeiska kommissionen. International Group of Funding Agencies (IGFA), där de svenska forskningsråden och Styrelsen för internationellt

 = UTBETALADE BIDRAG SOM HÄRRÖR FRÅN ANNAN FINANSIÄR

 = UTBETALADE BIDRAG FRÅN FORMAS

Tabell 10. Utbetalade forskningsbidrag (tkr)
2010–2014 fördelade på mottagare*

Mottagare	2014	2013	2012	2011	2010
Sveriges lantbruksuniversitet	257 407	217 235	188 146	222 776	189 053
Lunds universitet	116 183	108 166	123 393	110 555	124 037
Göteborgs universitet	97 249	108 052	123 002	87 940	93 807
Uppsala universitet	83 138	89 834	82 275	63 770	55 440
Stockholms universitet	71 442	65 079	77 337	68 997	78 111
Chalmers tekniska högskola	85 521	74 981	67 655	61 837	52 263
Kungliga tekniska högskolan	81 221	67 911	64 598	55 194	50 329
Umeå universitet	48 657	54 010	50 483	37 502	39 640
Karolinska institutet	36 691	34 142	25 297	9 791	10 756
Luleå tekniska universitet	31 137	24 482	20 486	18 029	17 917
Linköpings universitet	22 445	22 397	22 659	17 475	19 729
Forskningsinstitut	164 691	161 642	97 220	90 379	85 237
Övriga statliga myndigheter	28 762	37 487	19 995	15 943	25 122
Övriga universitet och högskolor	30 601	25 707	22 040	15 713	18 316
EU, internationella organisationer, m.m.	11 210	8 984	17 033	20 355	20 203
Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	3 229	2 844	12 851	13 660	14 077
Vetenskapsakademier	4 239	5 571	7 218	8 566	6 707
Postdoktorala stipendier	0	534	2 758	7 756	11 375
Övriga	4 813	2 619	9 005	6 671	3 500
Totalt	1 178 636	1 111 677	1 033 451	932 909	915 619

* Avser samtliga utbetalade forskningsbidrag, dvs. ej endast projektbidrag som fördelats genom utlysningar. Inkluderar även bidrag från andra finansörer som blivit utbetalade av Formas. Utbetalade forskningsbidrag som finansierats inom ramen för enbart egna anslag har på grund av begränsningar i Formas ärendehanteringssystem inte kunnat urskiljas.

utvecklingsarbete (Sida) representeras av SSEESS, har två platser som alternerar mellan de olika forskningsfinansiärerna.

Representanter för Formas deltog 2014 på Belmont Forums årliga möte som hölls i Peking. Under mötet diskuterades bland annat förändrade styrformer, kommande utlysningar och relationen till forskningsinitiativet ”Future Earth”. Formas överväger att under 2015 delta i någon utlysning inom ramen för Belmont Forum och därigenom förstärka rådets globala nätverk.

Future Earth

Future Earth är ett globalt forskningsinitiativ som lanserades 2012 och inledningsvis sträcker sig över tio år. Basen i programmet är en sammanslagning av flera tidigare globala satsningar inom hållbarhetsområdet. Tanken är att bli en global vetenskaplig plattform som ska stimulera forskning och samverkan framför allt inom

tre områden: en dynamisk planet, utveckling av global hållbarhet och omställning mot hållbarhet. En viktig uppgift är att arbeta nära olika intressenter exempelvis inom politiken. En vidareutveckling av Future Earths struktur och styrformer skedde under 2014 då det beslutades att sekretariatet kommer att vara spritt på fem olika platser i världen, där Stockholm är en. Formas avser att noga följa den fortsatta utvecklingen av Future Earth.

International Energy Agency

Formas deltar i samverkan med Energimyndigheten i International Energy Agencys (IEA) forskningsprogram Energy in Buildings and Communities. Drygt ett 20-tal länder är medlemmar i programmet, där Formas innehar det svenska representantskapet i programmets styrelse. Svenska forskare deltar i flera av programmets pågående samarbetsprojekt med finansiering från bland annat Formas.

Tabell 11. Utbetalade forskningsbidrag (tkr) 2014 fördelade enligt regleringsbrev eller genom andra överenskommelser*

Mottagare	Ändamål	Utbetalat belopp
Stiftelsen Skogsbrukets Forskningsinstitut	Avtal om gemensam finansiering med Stiftelsen Skogsbrukets Forskningsinstitut	38 000
Stockholm Environment Institute	Bidrag enligt dåvarande Miljödepartementets regleringsbrev	28 000
Svenska Miljöinstitutet	Bidrag enligt dåvarande Miljödepartementets regleringsbrev	25 000
Stiftelsen Lantbruksforskning	Jordbrukets hållbarhet och konkurrenskraft	20 000
Vetenskapsrådet	Regeringsuppdrag att stärka det svensk-kinesiska forsknings- och innovationssamarbetet	10 000
Institutet för jordbruks- och miljöteknik	Avtal om gemensam finansiering med Stiftelsen Jordbruks- och Miljöteknisk Forskning	8 500
Vinnova	Vinnovas utlysning "En hållbar innovativ livsmedelskedja som möter framtidens behov"	7 800
Stiftelsen Skogsbrukets Forskningsinstitut	Bidrag enligt dåvarande Landsbygdsdepartementets regleringsbrev – skogsträdförädling	6 500
Norges myndighet för utvecklingsarbete	Regeringsuppdrag att bidra till internationellt forskningsarbete om klimat och ekonomi	5 000
Sveriges lantbruksuniversitet	Bidrag enligt dåvarande Miljödepartementets och Landsbygdsdepartementets regleringsbrev – forsknings- och undersökningsfartyg	4 914
Sveriges lantbruksuniversitet	Bidrag enligt dåvarande Landsbygdsdepartementets regleringsbrev – växtförädlingsområdet	4 000
Stiftelsen Hästforskning	Avtal om gemensam finansiering av hästforskning	3 000
Vetenskapsrådet	Bilaterala avtalet mellan Sverige och Frankrike för klimat- och miljöforskning	3 000
Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien	Bidrag enligt dåvarande Landsbygdsdepartementets regleringsbrev	1 177
Stockholm Environment Institute	Bidrag enligt dåvarande Miljödepartementets regleringsbrev – Arctic Resilience Report	1 000
Vinnova	Forskning och kunskapsutveckling för kollektivtrafiken	1 000
Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien	Bidrag enligt dåvarande Landsbygdsdepartementets regleringsbrev	562
Falsterbo fågelstation	Bidrag enligt dåvarande Miljödepartementets regleringsbrev	500
Sametinget	Bidrag enligt dåvarande Landsbygdsdepartementets regleringsbrev	250
Totalt		168 203

International Institute for Applied Systems Analysis

International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA) är ett internationellt forskningsinstitut beläget i Laxenburg, Österrike. IIASA arbetar med forskning och med att utveckla verktyg för studier av framför allt globala miljöfrågor. Formas är svensk medlem i IIASA, där runt 20 länder ingår. Utöver den svenska medlemsavgiften 2014 har bidrag avsatts för fyra forskarstuderandes deltagande i IIASA:s sommarskola. Svenska IIASA-kommittén arbetar för att stimulera kopplingarna och bättre integrera forskningsaktiviteterna vid IIASA med dem på svenska lärosäten, institut och myndigheter samt stärka den systemvetenskapliga forskningen i Sverige. Formas generaldirektör, Ingrid Petersson, är ordförande i kommittén, som består av ledamöter från svenska universitet, myndigheter och privata företag. Kommittén har under 2014 haft fyra möten varav ett hölls i Laxenburg.

Science Europe och European Science Foundation

Formas är medlem i de europeiska organisationerna Science Europe och European Science Foundation (ESF). Science Europe består av 50 forskningsfinansiärer och forskningsutövare från 25 länder. Syftet är att deltagande organisationer ska spela en betydande roll i den forskningspolitiska debatten och tala med enad röst för forskningen i Europa. ESF upphör i sin nuvarande form 2015 och under 2014 har diskuterats vilka aktiviteter inom ESF som ska utvecklas och överföras till Science Europe. Formas har sagt upp medlemskapet i ESF i och med utgången av 2015. Detta för att försäkra sig om att inte bli ansvarig för eventuella kvarvarande eller nya åtaganden eftersom en efterföljande organisation planeras.

Forsknings-samarbete med Indien

Formas undertecknade 2013 ett avtal med indiska Department of Science and Technology (DST) om framtida forskningssamarbete inom ämnesområdet biobaserad samhällsekonomi. I augusti 2014 anordnades en workshop på detta tema med indiska och svenska forskare i Stockholm. Specifika ämnesområden av intresse för både Sverige och Indien identifierades, med syfte att utgöra underlag för en gemensam utlysning mellan Formas och DST under 2015.

Forsknings-samarbete med Brasilien

Utbildningsdepartementet och dess motsvarighet i Brasilien enades våren 2013 om att organisera en bilateral workshop för att stimulera forskningssamarbete mellan de båda länderna. Vetenskapsrådet och den brasilianska forskningsfinansiären CAPES utsågs att ansvara för denna workshop. Formas anslöt sig till samarbetet eftersom samarbetet skulle avse klimatförändringar. Efter eventet bildades en gemensam arbetsgrupp mellan Formas och Vetenskapsrådet som baserat på förslagen från workshopen arbetar med ett förslag på utlysning mellan Formas, Vetenskapsrådet och CAPES under 2015.

Tabell 12. Utbetalade forskningsbidrag (tkr) fördelade på Formas ansvarsområden 2010–2014*

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Miljö och natur	478 905	446 605	404 809	348 707	366 660
Areella näringar, djur och livsmedel	409 908	370 642	317 074	399 839	393 877
Samhällsbyggande	281 099	268 332	280 692	152 258	123 022
Övrigt	8 724	26 098	30 876	32 105	32 060
Totalt	1 178 636	1 111 677	1 033 451	932 909	915 619

* Utbetalade forskningsbidrag inkluderar även utbetalningar som skett med medel från andra finansörer. Utbetalade forskningsbidrag som finansierats inom ramen för enbart egna anslag har på grund av begränsningar i Formas ärendehanteringssystem inte kunnat urskiljas.

Tabell 13. Unika mottagare av forskningsbidrag 2010–2014 – projekt beviljade i Formas årliga öppna och riktade utlysningar 2005–2014

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Antal unika bidragsmottagare	566	517	510	550	606
Antal unika bidragsmottagare som inte mottog bidrag året innan	145	175	136	146	149
Andel unika bidragsmottagare som inte mottog bidrag året innan	26 %	34 %	27 %	27 %	25 %

Tabell 14. Unika sökanden bakom ansökningar till Formas utlysningar beslutade 2010–2014*

	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2010</u>
Antal unika sökande	1 364	1 404	1 356	1 304	1 457
Antal unika sökande som inte sökte året innan	730	787	789	689	785
Andel unika sökande som inte sökte året innan	54 %	56 %	58 %	53 %	54 %

* 3 713 unika sökande har fått ansökningar till Formas utlysningar handlagda 2010–2014. Innefattar inte ansökningar till utlysningar inom ERA-Net och JPI samt vissa andra riktade utlysningar för vilka endast uppgifter om beviljade ansökningar finns i Formas administrativa ärendehanteringssystem.

Beviljade informationsprojekt under 2014

Beviljat total-
belopp (kr)

Interaktiv film om spårlös avverkning	773 000
Biobäddar – renar föroreningar av bekämpningsmedel	547 000
En mångfald sätt att förstå – Princessan Vlei	442 000
Vetenskap möter samisk kunskap	366 000
Forskare och gymnasieelever om biologisk mångfald i havet	346 000
Wikipedia för forskningskommunikation	228 000
Tepåseförsöket – ett massexperiment för skolelever	200 000
Naturvårdsguide för torpare	174 000
En film om ny arkitektur i Hovsjö	154 000

Forsknings- kommunikation

Formas ansvarar för kommunikation om forskning och forskningsresultat inom myndighetens ämnesområden samt för popularisering av den forskning som finansieras.

Formas kommunikation om myndighetens verksamhet är mångfacetterad. En utgångspunkt är medborgarnas rätt till insyn. Att goda forskningsprojekt delar med sig av sina resultat – till andra forskare samt till personer och institutioner vars underlag bör vara evidensbaserat – är ytterligare en utgångspunkt.

Under 2014 har Formas inrättat en kommunikationsenhet med syfte att utveckla såväl forsknings- som övrig kommunikation. Myndighetens kommunikativa insats har på så sätt fått bättre förutsättningar att vara strategisk, sammanhållen och samordnad.

Formas har organiserat och medverkat vid en mängd möten, konferenser och övriga kommunikationsinsatser. Här beskrivs de viktigaste ramverken och betydande enskilda händelser.

Informationsprojekt

Forskare och andra kan ansöka om bidrag för att ta fram informationsmaterial eller anordna informationsaktiviteter inom Formas ansvarsområden. Totalt nio projekt har under 2014 beviljats sammanlagt 3,2 miljoner kronor i stöd.

Ett exempel på informationsprojekt som beviljades stöd 2014 är att lant-

brukare i Latinamerika och Karibien ska lära sig hur man bygger biobäddar. Biobäddar är konstruktioner som används i jordbruket för att minimera de skadliga effekterna av bekämpningsmedel.

Utlysning av bidrag för konferenser och workshops

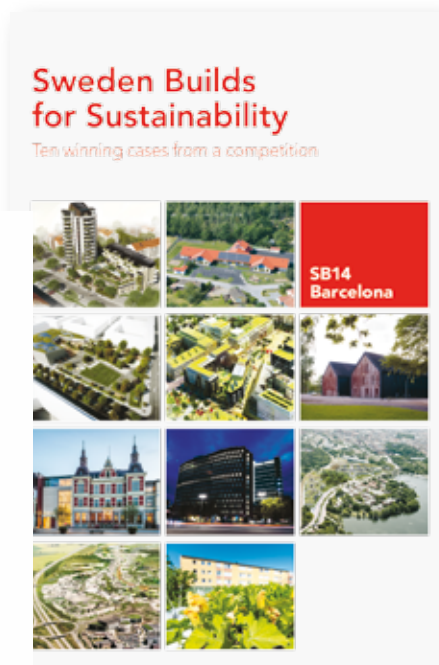
Formas utlyser bidrag för stöd till konferenser och workshops inom rådets alla ansvarsområden. Totalt 22 projekt har under 2014 beviljats 1,75 miljoner kronor i stöd. Exempel på konferenser som beviljades stöd är ett internationellt symposium om akvatisk mikrobiell ekologi och en vetenskaplig konferens om skadliga alger och klimatförändring.

Tidningen Extrakt

Formas webbtidning Extrakt lanserades 2013 och utvecklades ytterligare under 2014. Tidningen bevakar, populariserar och kommunicerar kunskap om aktuell forskning för ett hållbart samhälle. Extrakt är en bred och uppdaterad kunskapskälla för personer som arbetar med miljö- och hållbarhetsfrågor i statsförvaltning, kommun, företag och organisationer. Även studerande, kommunikatörer, lärare och forskare tillhör målgruppen.

Formas ger sedan 2003 ut pocketböcker i serien Formas Fokuserar. Ett flertal forskare ger i varje bok olika perspektiv på ett visst tema. Inläggen ger tillsammans en bild av kunskaps- och debattläget i olika samhällsfrågor.

Redaktionen bemannas av två journalister och tidningen ges ut under det regelverk som följer av ett utgivningsbevis. Ansvarig utgivare är Johan Lundberg. I oktober 2014 vann tidningen Extrakt Svenska publishingpriset inom kategorin ”bästa massmediesajt/webbtidning” med motiveringen ”För en inspirerande sajt med välskrivna texter och hög trovärdighet”.

Formas Fokuserar

Formas ger sedan 2003 ut pocketböcker i serien Formas Fokuserar. Ett flertal forskare ger i varje bok olika perspektiv på ett visst tema. Inläggen ger

tillsammans en bild av kunskaps- och debattläget i frågor inom Formas områden. Böckerna används bland annat av journalister, i gymnasie- och högskoleundervisning samt i studiecirkel. Under 2014 gav Formas ut de nya titlarna ”Som man ropar i skogen – vägval som berör oss alla” och ”Antibiotika – hoten och boten”.

Boken ”Som man ropar i skogen – vägval som berör oss alla” lanserades vid ett seminarium med skribenter från boken på Sveriges lantbruksuniversitet i Umeå i samband med kulturhuvudstadsåret. ”Antibiotika – hoten och boten” lanserades genom medverkan på Forskartorget under

Bok- och biblioteksmässan och boken har delats ut på ett flertal seminarier om antibiotikaresistens under året.

Pocketböckerna säljs i tryckt form för en låg kostnad, de distribueras också gratis i digital form. Fyra titlar i serien finns som ljudböcker. Böckerna kan laddas ned kostnadsfritt från www.formasfokuserar.se. Hittills har 23 pocketböcker publicerats i serien.

www.formas.se

Huvudmålgruppen för Formas webbplats är forskare som söker information om ansökningsprocessen. På formas.se finns bland annat formalia kring utlysningar och ansökningsförfarandet samt kommunikation om pågående processer. På formas.se finns även information om myndighetens övriga verksamhet. Exempel på detta är nyheter, aktuella seminarier, pågående och avslutade forskningsprojekt samt information om myndighetens organisation och verksamhet.

Vetenskapsfestivalen i Göteborg

Vid Vetenskapsfestivalen i Göteborg arrangerade Formas en busstur med fyra stopp där forskare diskuterade vilka grupper som har störst möjlighet att påverka stadsutvecklingen och livet i dagens Göteborg. Formas arrangerade också ett seminarium om antibiotikaresistens, där åtgärder inom sjukvården och djurhållningen samt framtidens antibiotika diskuterades.

Samverkan

Formas eftersträvar samverkan med andra aktörer inom forskningskommunikation. En lång rad projekt har genomförts i samarbete med andra aktörer. Här beskrivs de viktigaste:

Forskar Grand Prix

För tredje året i rad anordnades 2014 Forskar Grand Prix, en tävling där

forskare tävlar om vem som är duktigast på att presentera sin forskning. Prisutdelare för 2014 års evenemang var Formas generaldirektör Ingrid Petersson. Forskar Grand Prix genomfördes i samverkan med *Vetenskap och allmänhet*, *Forte*, *Vetenskapsrådet* och *Vinnova*.

Samspråk i Almedalen

Formas medverkar årligen Samspråk, seminarier som behandlar aktuella samhällsfrågor där forskare möter politiker, under Almedalsveckan i Visby. Sommaren 2014 hade Formas ansvaret för två av seminarierna. Det första handlade om gruvnäringen, dess miljöpåverkan och rättigheter hos urfolk. Ett överraskande forskningsresultat – att den biologiska mångfalden i städer ofta är större än i det omgivande landskapet – var fokus för det andra seminariet. Seminarierna genomfördes i samverkan med *Forte*, *Riksbankens Jubileumsfond* och *Vetenskapsrådet*.

Östersjöveckan i Almedalen

Den första Östersjöveckan i Almedalen arrangerades 2014. Bakom initiativet står flera universitet, forskningscentra, forskningsfinansiärer, internationella organisationer och stiftelser, miljöorganisationer och östersjönätverk samt regionala och lokala myndigheter. Initiativtagare är Forum Östersjön och Uppsala universitet. Syftet med östersjöveckan är att samla och förmedla aktuell kunskap om Östersjön från en mängd olika perspektiv samt att skapa en dialog mellan olika aktörer. Formas deltog aktivt i planeringen av veckans program och bidrog till finansieringen. Under veckans "Forskardag" modererade Formas generaldirektör Ingrid Petersson en diskussion under temat "Ett hav av kunskap – hur nyttiggörs forskningen". Östersjöveckan genomfördes i samverkan med *Havs- och vattenmyndigheten*, *Uppsala universitet*, *IVL Svenska Miljöinstitutet* m.fl.

World Sustainable Building 2014

På Formas initiativ har svenskt arbete och satsningar inom samhällsbyggnadsområdet presenterats vid samtliga World Sustainable Building-konferenser sedan 1998. Inför 2014 års konferens i Barcelona utlystes en svensk tävling om hållbara byggnads- och stadsdelsprojekt. Bland de cirka 50 tävlingsbidragen utsågs tio vinnare som presenterades på konferensen. Projekten finns även samlade i en katalog som Formas har tagit fram. Utställningen och katalogen presenterades också vid konferensen Building Sustainability i Stockholm. Utställningen genomfördes i samverkan med *Boverket* och *Sweden Green Building Council*.

ESOF, EuroScience Open Forum

Formas deltog under 2014 på ESOF, EuroScience Open Forum, en europeisk populärvetenskaplig mäsasom arrangeras vartannat år. 2014 hölls arrangemanget i Köpenhamn och Formas deltog med en utställning och genom ett seminarium där forskare, allmänhet och media medverkade. Temat för Formas medverkan var antibiotikaresistens. Deltagandet gjordes i samverkan med *Forte*, *Vetenskapsrådet* och *Vinnova*.

Forum för framtidens forskningskommunikation

Forum för framtidens forskningskommunikation är en mötesplats för kommunikatörer på universitet och

Tre av de tio vinnande projekten i tävlingen om bästa svenska hållbara byggnads- och stadsprojekt: Swecohuset i Stockholm, Lagersberg i Eskilstuna och Greenhouse Augustenborg i Malmö. Vinnarna presenterades på konferensen World Sustainable Building 2014 i Barcelona.

högskolor. Det genomfördes för andra gången som en del av programmet på Vetenskapsfestivalen i Göteborg. Tema denna gång var strategisk kommunikation. Forumet genomfördes i samverkan med *Forte*, *Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)*, *Mistra*, *Stiftelsen för miljöstrategisk forskning*, *Stiftelsen för strategisk forskning (SSF)*, *Vetenskap och allmänhet*, *Vetenskapsrådet*, *Vinnova* och *Göteborg & Co*.

Forskare möter media

Under 2014 anordnades fyra möten mellan forskare och journalister. Syftet är att lära forskare mer om mediernas villkor för att nå ut med forskning och forskningsresultat. Seminarierna anordnades i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala. Seminarierna genomfördes i samverkan med *Forte*, *Vetenskapsrådet*, *Vinnova*, *Vetenskap och allmänhet* samt *universitet och högskolor*.

”Det ska vara ett gott liv...”

Inom ramen för regeringsuppdraget ”Hållbar stadsutveckling” arrangerade Formas seminarier ”Det ska vara ett gott liv för oss som bor här” i Kil. Seminariet innehöll positiva exempel från forskning och gav möjlighet till erfarenhetsutbyte för tjänstemän och politiker. Syftet var att inspirera små och medelstora kommuner till initiativ inom hållbar stadsutveckling. Seminariet genomfördes i samverkan med *Boverket*, *Riksantikvarieämbetet*, *Arkitektur- och designcentrum*, *Småkom*, *Kils kommun*, *Sveriges Kommuner och Landsting* m.fl.

Inspirationseminarier

Formas har arrangerat inspirationseminarier för utlysningarna ”Skogsråvaror och biomassa” och ”Hållbart samhällsbyggande”. Deltagare var forskare och företrädare för skogs- respektive samhällsbyggnadssektorn. Ett av arrangemangen livesändes på Formas webbsida. Seminarierna genomfördes i samverkan med *branschorganisationer*.

Forskning och Framsteg

För att nå ut till en bred, forskningsintresserad målgrupp stödjer Formas Stiftelsen Forskning och Framsteg för utgivningen av tidningen med samma namn. Tidningen publicerar ett tiotal nummer per år och har en TS-kontrollerad upplaga på 32 000 exemplar med totalt 132 000 läsare.

Expertsvar.nu

Formas medverkar i www.expertsvar.nu, en tjänst som förmedlar pressmeddelanden och forskarkontakter. Målgruppen för webbplatsen är främst medier. Frågor som kommer in till expertsvarsportalen besvaras av informatörer på forskningsråd, universitet och högskolor. Webbplatsen ger också tillgång till liknande utländska tjänster. Tjänsten genomfördes i samverkan med *universitet, högskolor* och *forskningsråd*.

Forskning.se

Webbportalen www.forskning.se kan ses som en vägvisare för den som vill veta mer om forskningsfinansiering och forskningsresultat. Projektet genomfördes i samverkan med *universitet och högskolor*, *Forte*, *Naturvårdsverket*, *Riksbankens Jubileumsfond*, *Energimyndigheten*, *Stiftelsen för kunskaps- och kompetensutveckling (KK-stiftelsen)*, *Mistra*, *Stiftelsen för miljöstrategisk forskning*, *Stiftelsen för strategisk forskning (SSF)*, *Vinnova*, *Vetenskapsrådet* och *Vårdalstiftelsen*.

Tidningen *Extrakt* utsågs till Sveriges bästa massmediesajt/webbtidning när Publishingpriset delades ut i oktober 2014.

Foto: Fredrik Stehn

Formas arbetsmetod för utredningar

Expertpaneler

Andra
finansiärer,
lärosäten och
Institut

Kartläggning

Bibliometrisk
analys

Annan
omvärldsanalys

Strategi, utvärdering och analys

Formas utarbetar och genomför strategier, följer upp verksamheten samt genomför utvärderingar. Under 2014 har flera stora utredningsuppdrag påbörjats, bland annat har Formas initierat en utvärdering av den årliga öppna utlysningen. Stora delar av Formas arbete med utvärderingar och analyser grundar sig i uppdrag från regeringen.

Utvärderingar och uppföljningar är medel för att förbättra verksamheten. Det är också en viktig del i arbetet med att ta fram nya strategier, vilket rådet gör med jämna mellanrum. Formas utvärderar regelbundet hela forskningsprogram eller tematiska områden. Utvärderingen tar då sin utgångspunkt i enskilda projekt eller centrumbildningar som forskningsrådet har finansierat. Under 2014 har tre större utvärderingar och en större uppföljning genomförts.

Oberoende granskning av beredningsprocessen

Formas har under året låtit genomföra en oberoende kvalitativ granskning av beredningsprocessen i den årliga öppna utlysningen 2014. Syftet var att kvalitets-säkra beredningsprocessen i relation till god "peer review"-praktik, det vill säga i termer av excellens, oberoende, transparens, ändamålsenlighet, effektivitet, samt med hänsyn tagna till etiska aspekter. Granskningen utfördes även för att kunna ligga till grund för eventuella förändringar och förbättringar av beredningsprocessen och beredningsorganisationen. Den oberoende granskningen utfördes under ledning av

Doktor Dragana Avramov, chef för Population and Social Policy Consultants (Bryssel), i samarbete med professor Maja Povrzanovic Frykman (Malmö högskola) och docent Anette Nyqvist (Stockholms universitet). En fullständig rapport med resultat från granskningen färdigställdes och överlämnades till Formas i december 2014.

I rapporten poängteras att Formas beredningsprocess generellt uppfyller kraven på god kvalitet och praktik. På basis av granskningen listas även ett antal rekommendationer till förbättringar. Bland annat föreslås att det nuvarande systemet med beredning i två steg avskaffas och att ett enstegsförfarande införs. Efter beslut i Formas forskarråd avser Formas att införa detta förfarande i 2015 års öppna utlysning och att i anknytning till detta även ta fram ett förenklat bedömningssystem. Exempel på andra rekommendationer i rapporten som myndigheten avser att arbeta vidare med rör bland annat ett tydliggörande av ordförandens respektive vice ordförandens uppdrag i expertpanelerna, att fortsätta arbetet med att kvalitetssäkra de yttranden som går ut till de sökande, samt att vidareutveckla bedömningskriterierna.

Uppföljning av strategiska forskningsområden

Enligt ett regeringsbeslut 2008 fick Formas, Energimyndigheten, Vetenskapsrådet och Vinnova i uppdrag att utlysa och bedöma ansökningar inom regeringens strategiska forskningsområden (SFO). I uppdraget ingick även att genomföra årliga uppföljningar. Den fjärde uppföljningen genomfördes under 2014 och avsåg verksamhetsåret 2013.

I uppföljningsrapporten 2014 för verksamhetsår 2013 konstaterades att forskningsmiljöerna har nått sin fulla finansiering och kommit in i en stabil forskningsfas.

I uppföljningsrapporten 2014 för verksamhetsår 2013 konstaterades att forskningsmiljöerna har nått sin fulla finansiering och kommit in i en stabil forskningsfas. Enkätsvaren visar, liksom tidigare år, på hög ambition och målmedvetenhet. Forskningsmiljöernas totala resurser uppgick verksamhetsåret 2013 till 6 481 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 3 567 miljoner kronor jämfört med verksamheten under forskningsmiljöernas startår 2010. I medeltal utgör SFO-bidragen 17,6 procent av de totala resurserna för en forskningsmiljö 2013.

Nyetablerade akademiska prestigearbeten rapporteras inom många miljöer. En stor del av forskningsmiljöerna betonar sitt arbete med innovationsfrågor och för de miljöer där industriella motparter saknas, poängteras arbete med policyer och standarder av relevans för samhället.

SFO-miljöerna rapporterar omfattande forskningsverksamhet 2013. Resultat tar tid att åstadkomma och reflekterar ofta verksamheten något år innan med tydligt ökande mängd forskningsresultat

för varje verksamhetsår. En del av denna ökning kan förklaras av att forskningsmiljöerna har vuxit personellt. En ökning av examinationen av doktorer kan exempelvis först förväntas under 2014 med tanke på att satsningen startade 2010, men antalet licentiatexamina stiger stadigt.

Halvtidsutvärderingen av Linné-bidrag

Linné-bidragen är ett initiativ av Vetenskapsrådet och Formas för att utveckla strategiska och internationellt konkurrenskraftiga forskningsgrupper vid svenska universitet. Myndigheterna har under året genomfört en halvtidsutvärdering av de Linné-bidrag, 20 Linné-miljöer, som 2008 beviljades finansiering för en tioårsperiod.

Alla Linné-miljöer ombads skicka in en självvärderingsrapport. Fem paneler av internationella experter gjorde en bedömning av respektive miljö baserad på rapporter och intervjuer under besök på plats. Panelerna var imponerade av den genomgående höga kvalitet och internationella konkurrenskraft som präglar forskningen som bedrivs inom ramen för Linné-miljöerna.

I panelernas rapport formulerades även rekommendationer till Vetenskapsrådet och Formas om miljöernas fortsatta finansiering. För de två miljöer som helt eller delvis finansieras av Formas ökades finansieringen för den ena miljön efter rekommendationer från utvärderingen. Samtliga panelmedlemmar var eniga om att Linné-initiativet är ett bra sätt att finansiera forskning i Sverige och att det bör fortgå även efter 2018.

Utvärdering av stöd till starka forskningsmiljöer – Formel Exc

Under året har Formas utvärderat ett av myndighetens tidigaste strategiska forskningsprogram, det strategiska forskningsbidraget Formel Exc.

Nina Kirchner forskar om frusna landskap i förvandling. Projektet, som ska pågå till 2016, har hittills (2014) fått 4,4 miljoner kronor i forskningsbidrag.

Foto: Riko Noormets och Pete Hill

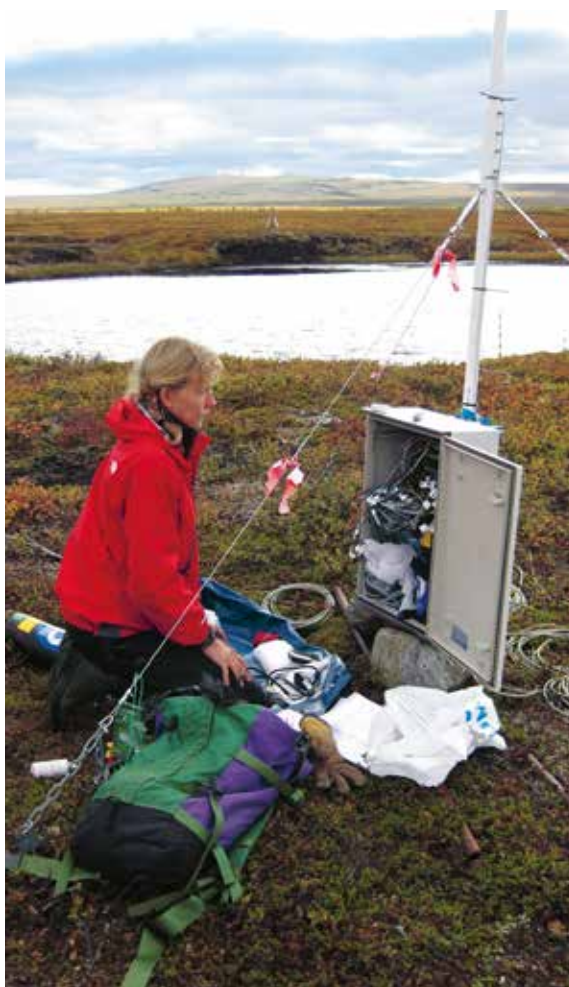
Programmets syfte var att utveckla internationellt konkurrenskraftiga och strategiskt viktiga forskningsmiljöer som gagnar berörda näringar och en hållbar samhällsutveckling. Fem forskningsmiljöer beviljades ett bidrag om tjugofem miljoner kronor under en femårsperiod, för åren 2005–2009. För utvärderingen anlätade Formas en internationell expertpanel. I utvärderingen konstateras att satsningen resulterat i stora volymer högkvalitativ forskning. Tekniska plattformar och databaser lever vidare i några

miljöer samtidigt som nya nätverk eller centra utvecklats efter bidragsperiodens slut. I en forskningsmiljö har en permanent struktur etablerats efter bidragsperioden. Utvärderingen kritiserar avsaknaden av tydliga kommunikationsstrategier i miljöerna. Utvärderingens slutsats är att Formas bör fortsätta med utlysningar av större och långsiktiga stöd. Dessa skapar förutsättningar för forskningsledare att ta risker och pröva nya vägar samtidigt som det stimulerar ökat forsknings-samarbete, inte minst internationellt.

Britta Sannel tilldelades 3,4 miljoner kronor i Formas öppna utlysning 2014. Hon studerar hur subartiska torvmarker påverkas av klimatförändringar.

Foto: Alexander Kessler och Jesper Sannel

Eftersatta men för samhället viktiga områden

För att kunna identifiera och prioritera relevanta och angelägna områden inom vilka det behövs särskilda forskningsinsatser har Formas tidigare inbjudit forskare och intressenter att presentera idéer. Efter bearbetning inom kansliet och diskussion i forskarrådet har beslut fattats om riktade satsningar. På basis av förslag som inkom från forskare och intressenter år 2012 har forskningsbidrag fördelats under 2014 inom två riktade utlysningar: Effektivare sanering av förorenade områden och Effektiva och hållbara produktionssystem inom vattenbruk och jord- och trädgårdsbruk. Under 2014 bereddes även ansökningar om forskningsbidrag för ytterligare en riktad satsning: Ett nationellt forskningsprogram för humanistisk miljöforskning. Beslut om fördelning av forskningsbidrag inom denna satsning fattades i februari 2015.

Under 2014 har Formas vidareutvecklat sin strategi för att identifiera och stödja forskning inom eftersatta men för samhället viktiga områden. För att identifiera viktiga områden för samhället i Sverige och globalt görs en omvärldsanalys med hjälp av extern expertis. Science Policy Research Unit vid Sussex University anlätades för detta 2014. För att systematiskt identifiera eftersatta områden görs en kartläggning av forskningens finansiering, produktion, kvalitet och genomslag med hjälp av berörda forskningsutförare. För oberoende bedömning av möjlig områdeprioritering med hänsyn till både samhällsvikt och grad av eftersatthet tillsätts en extern panel med bred vetenskaplig expertis och användarkompetens inom Formas ansvarsområden. För den omvärldsanalys och den forskningskartläggning som påbörjades under 2014 kommer panelbedömningen genomföras under 2015. Omvärldsanalysen, kartläggningen och den oberoende panelens bedömning

avses diskuteras i forskarrådet för beslut om nya riktade satsningar på eftersatta men för samhället viktiga områden.

Omvärldsanalys, kartläggning och panelbedömning utformas även så att de kan utgöra ett generellt underlag för Formas utveckling av forskningsstrategier och underlag till forskningspropositioner.

Underlag till forsknings- och innovationspropositionen 2016

Med utgångspunkt i regeringsuppdraget "... att göra en analys av finansieringen av forskningen inom Formas ansvarsområden, M2014/1847/Mm" har Formas under 2014 inlett ett arbete med underlag till nästkommande forskningsproposition. Formas arbete kommer att resultera i en rapport till regeringen med en strategi för forskningsfinansiering för åren 2017–2020.

Formas har organiserat analysarbetet i tre delar: kartläggning och analys av forskningsfinansiering, analys av resultat och bedömning av effekten av forskningen inom Formas området. Detta arbete bidrar också till synergier med andra uppdrag, inklusive att redovisa klimatforskning och att identifiera eftersatta men för samhället viktiga områden.

För att kunna genomföra analysen gör Formas flera olika utredningar och bedömningar av materialet med såväl svenska som internationella bedömare. Genom en workshop med berörda lärosäten har ett samarbete med utförare påbörjats. Under de första månaderna 2015 ska ett samarbete med andra forskningsfinansiärer inledas. Där kommer frågor om nationella satsningars betydelse och samarbeten mellan forskningsfinansiärer att diskuteras.

Diagram 1. Beviljade bidrag till klimatrelaterad forskning i Formas årliga öppna och riktade utlysningar 2009–2014 fördelade på forskningens inriktning

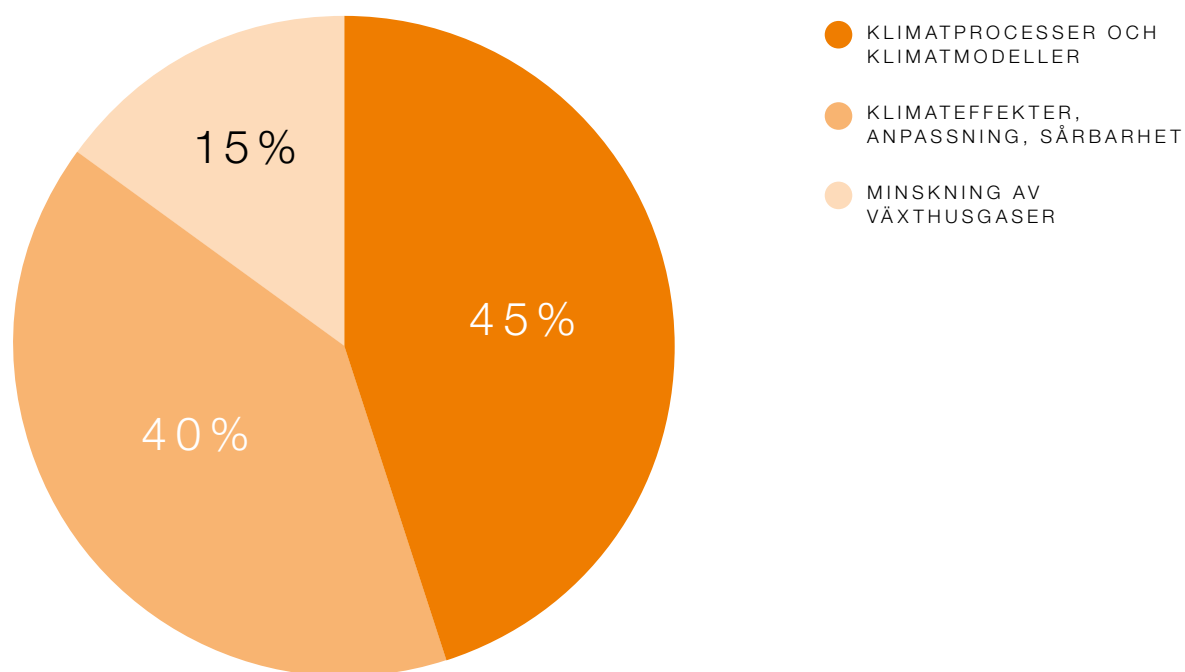
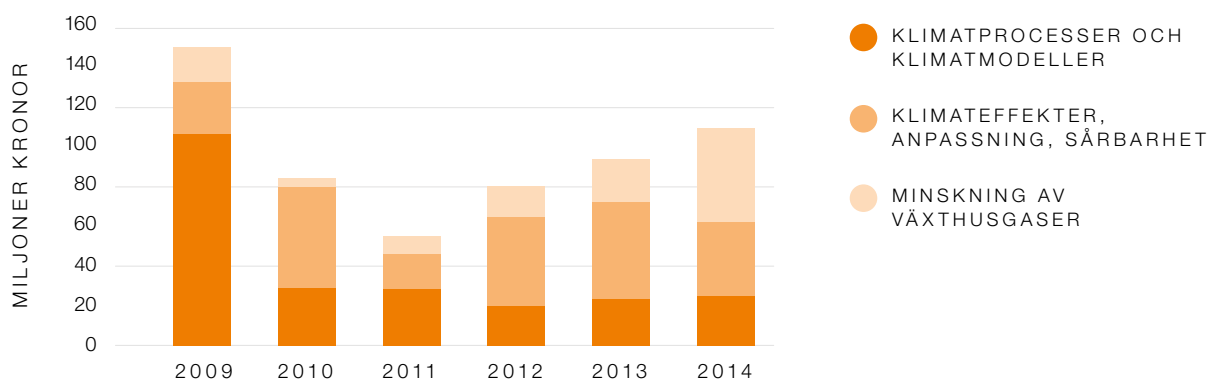

Diagram 2. Beviljade bidrag till klimatrelaterad forskning inom Formas årliga öppna utlysningar 2009–2014 fördelade på år för beslut och forskningens inriktning

Redovisning av klimatforskning

Inriktningen av den klimatrelaterade forskningen ska särskilt redovisas i enlighet med rapporten ”Hur bidrar klimatforskningen till att nå klimatmålen?”, som Energimyndigheten och Formas överlämnat till regeringen enligt uppdrag 2013.

Under den period som redovisas, från 2009 till och med 2014, är 2014 det år Formas beviljade mest bidrag till klimatrelaterad forskning inom ramen för den egna anslagsbudgeten. Den största andelen, ca tre fjärdedelar, är beviljade inom den årliga öppna utlysningen. Övrig andel bidrag beviljades inom ramen för riktade satsningar där Formas deltagit i utlysningar inom två europeiska partnerskapsprogram: JPI Climate och JPI FACCE. Diagrammen belyser den klimatrelaterade forskning som Formas har finansierat under åren 2009–2014.

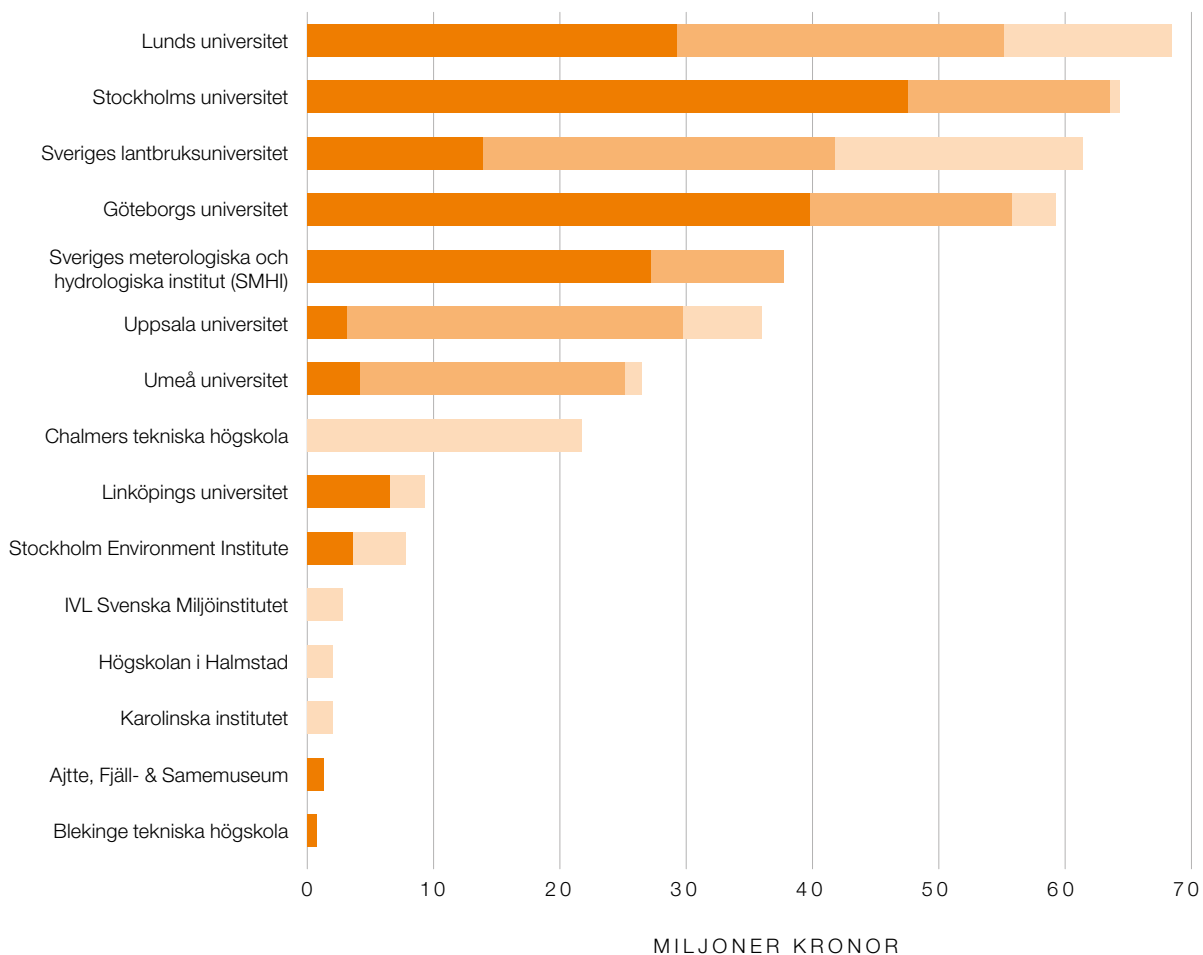
Diagram 1 visar att 45 procent av de bidrag Formas beviljar till klimatrelaterad forskning inriktas mot att öka kunskapen om klimatsystemet och klimatförändringar.

En nästan lika stor andel bidrag, motsvarande 40 procent av de totala medlen till klimatrelaterad forskning, fokuserar på att utveckla verktyg och strategier för att minska, hantera och anpassa samhället

till effekterna av klimatförändringar. För forskning inriktad mot att minska utsläppen av växthusgaser används 15 procent av Formas totalt beviljade bidrag till klimatrelaterad forskning.

2009 utlyste Formas på uppdrag av regeringen finansiering till strategiska forskningsområden, varav 102 miljoner kronor beviljades till klimatrelaterad forskning. De utökade anslagen 2009 resulterade i den totalt högsta beviljade finansieringen under redovisningsperioden. Bidrag till klimatrelaterad forskning inom ramen för Formas egen anslagsbudget har successivt ökat mellan 2009 och 2014, bortsett från 2011 då den beviljade andelen bidrag tillfälligt minskade (se diagram 2). När det gäller klimatforskningens inriktning är andelen beviljade bidrag för ökad kunskap om klimatprocesser och klimatmodeller relativt jämn mellan åren, bortsett från 2009 då den största delen av de beviljade medlen till strategiska forskningsområden hade denna inriktning. Bidrag till forskning som fokuserar på climateffekter, anpassning och sårbarhet varierar mellan åren, medan forskning som syftar till att öka kunskapen om hur vi kan minska utsläppen av växthusgaser har ökat mellan åren 2010 och 2014.

Diagram 3. Beviljade bidrag till klimatrelaterad forskning i Formas årliga öppna och riktade utlysningar 2009–2014 fördelade på mottagande organisation och på forskningens inriktning

50

Diagram 4. Beviljade bidrag till klimatrelaterad forskning 2009–2014 fördelade på typ av utlysning och enligt forskningens inriktning

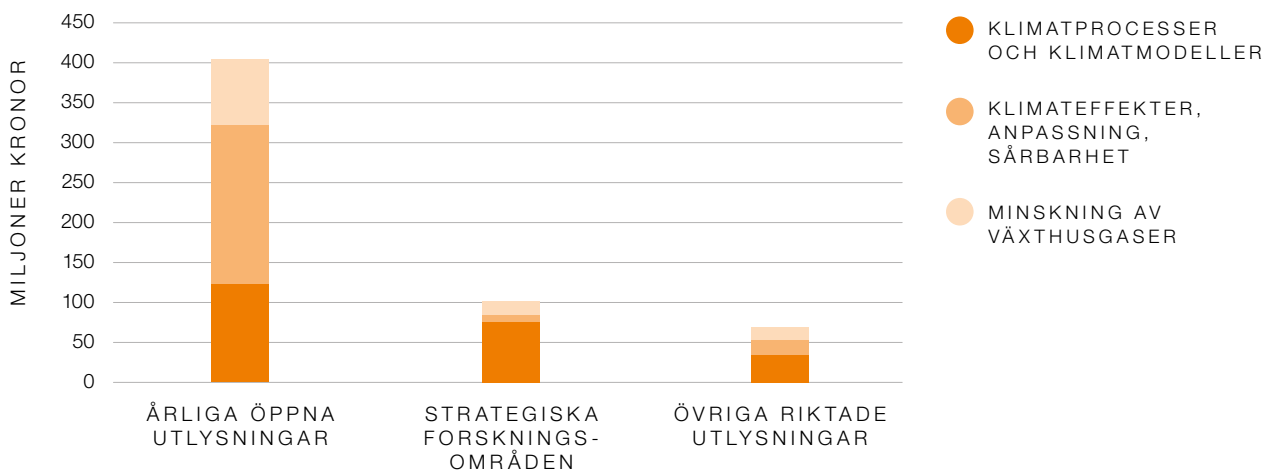

Diagram 3 visar att fördelningen av bidrag till klimatrelaterad forskning skiljer sig från det generella finansieringsmönstret för Formas samtliga ämnesområden där instituten har en större roll för den klimatrelaterade forskningen. Stockholms, Lunds och Göteborgs universitet samt Sveriges lantbruksuniversitet är de organisationer som har fått störst andel av bidragen för klimatrelaterad forskning från Formas mellan 2009 och 2014; de har enskilt beviljats mer än 80 miljoner kronor per organisation. Efter dessa följer Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI), Uppsala och Umeå universitet samt Chalmers tekniska högskola som har beviljats mellan 30 och 55 miljoner kronor var. De organisationer som tilldelats mest bidrag bedriver forskning inom samtliga inriktningar, även om forskning som fokuserar på klimatprocesser och klimatmodeller, climateffekter, anpassning och sårbarhet dominerar. De organisationer som har beviljats den minsta andelen finansiering bedriver ingen forskning om klimatprocesser och klimatmodeller, utan har större fokus på att öka kunskapen kring hur utsläppen av växthusgaser kan minskas samt kring climateffekter, anpassning och sårbarhet.

Av diagram 4 framgår att den största andelen klimatrelaterad forskning som Formas stödjer beviljats bidrag inom den årliga öppna utlysningen. Totalt har 405 miljoner kronor beviljats till

klimatforskning inom dessa utlysningar under perioden 2009–2014. Satsningen på strategiska forskningsområden bidrog 2009 med 102 miljoner kronor, medan ytterligare 69 miljoner kronor har beviljats inom ramen för ett antal riktade utlysningar.

Regeringsuppdrag angående växtskyddet

Formas har av regeringen fått i uppdrag att inom växtskyddsområdet identifiera forsknings- och utvecklingsbehov för en långsiktigt hållbar och konkurrenskraftig jordbruks-, skogsbruks- och trädgårdsproduktion.

Uppdraget skulle redovisas senast den 1 oktober 2014. På grund av hög arbetsbelastning hade inte uppdraget färdigställts i tid varför Formas begärde att få senarelägga inlämnandet till 2015. Uppdraget slutfördes inte under 2014.

Överförda uppgifter

Formas har överfört uppgifter om beviljade forskningsansökningar till Vetenskapsrådet. Uppgifterna följer de riktlinjer, och är inkomma vid de tidpunkter, som Vetenskapsrådet anger. Uppgifterna omfattar forskningsutförare och beskrivningar av forskningen. Formas har informerat sökande om att uppgifterna kan komma att publiceras.

Generaldirektör

Organisation

Formas leds av en generaldirektör som är myndighetschef. Strategiska beslut om forskningens inriktning och beslut om forskningsmedlens fördelning fattas av Formas forskarråd. Forskarrådet består av en ordförande, generaldirektören samt elva ledamöter med personliga ersättare. Regeringen utser ordföranden, fyra ledamöter och generaldirektören. Sju ledamöter ska ha hög vetenskaplig kompetens och dessa utses av en elektorsförsamling, som består av representanter valda vid universitet och högskolor.

Vid myndigheten finns även en huvudsekreterare, som utses av myndighetschefen efter förslag av forskarrådet. Huvudsekreteraren ska ha en hög vetenskaplig kompetens och bereder och föredrar ärenden inför forskarrådet.

Formas har sedan den 1 september 2014 en ny organisation. Myndigheten är organiserad i fyra enheter och en stab som är direkt underställd generaldirektören. Organisationsförändringarna har gjorts för att öka effektiviteten så att myndigheten med befintliga resurser bättre ska kunna möta de allt högre krav som ställs. Antalet ledare har ökat vilket bedöms stärka förutsättningarna för myndigheten att utvecklas i hela sitt uppdrag.

Den nya organisationen innebär att kommunikationsfrågorna samlas i en kommunikationsenhet, att forskningsenheten har delats upp i två nya enheter samt att en ny funktion som planeringschef har inrättats.

Samtidigt har Formas utvecklat huvudprocesser som spänner över alla

enheter. Huvudprocesserna har var sin processledare som på deltid ansvarar för processernas kvalitet och utveckling. Omorganisationen har genomförts med stöd av en organisationskonsult och i kontinuerlig dialog med medarbetare och personalorganisationer.

Formas ledningsgrupp, som är rådgivande till generaldirektören, består av generaldirektören, huvudsekreteraren, enhetscheferna samt planeringschefen.

Nytt ärendehanteringssystem

Ansökan om forskningsbidrag och beredning av forskningsansökningar sker helt elektroniskt i Formas registrerings-, ansöknings- och projekthanteringssystem. Uppgifter om forskningsprojekt, forskare och övriga data registreras i systemet, vilket möjliggör statistksammanställningar över forskningssatsningar, antal sökta och beviljade projekt, åldersfördelning, kön, anställningar med mera.

Tillsammans med Vetenskapsrådet och Forte har Formas utvecklat ett nytt gemensamt system för forskningsbidrags- och

Sedan tre år tillbaka genomför Formas årligen en medarbetarundersökning. Resultatet följs upp och framgångsområden och förbättringsområden i organisationen identifieras.

ärendehantering – Prisma. Utvecklingsarbetet med Prisma har dragits med förseningar och det har tagit betydande personella resurser i anspråk under året. I december 2014 beslutade Formas att inte gå över till Prisma den 1 januari 2015 som planerats eftersom systemet inte, vid beslutstillfället, hade den funktionalitet som efterfrågats.

Som stöd i ansökningsprocessen finns en handbok med anvisningar till de som söker forskningsbidrag. Handboken innehåller även regler och rutiner för bedömning av ansökningar samt information om hur beslut och rapportering av forskningsprojekt hanteras. Efter avslutad ansökningsomgång analyseras och utvärderas årets process i sin helhet. Resultatet av översynen bildar grunden för ändringar i processen och anvisningarna i kommande års handbok.

Kompetensförsörjning

Att medarbetarna har hög kompetens är avgörande för att Formas ska kunna fullgöra sitt uppdrag. För forskningssekreterarna, som utgör den enskilt största gruppen medarbetare, krävs goda ämneskunskaper inom Formas ansvarsområden. I princip har alla forskningssekreterare och samtliga

analytiker doktorsexamen. Likaså ställs höga kompetenskrav inom ledarskap, kommunikation, ekonomi och administration. Huvudsekreteraren är knuten till ett universitet och är aktiv som forskare under en del av sin arbetstid.

Medeltalet anställda var 45 personer under 2014. Av dessa var 29 kvinnor och 16 män. Medelåldern var 48 år.

Av den ordinarie personalen har 94 procent tillsvidareanställning, förutom generaldirektören som utses av regeringen och huvudsekreteraren som utses av generaldirektören efter förslag från forskarrådet. Huvudsekreteraren kan vara anställd vid Formas högst sex år. Cheferna är tillsvidareanställda med chefsförordnanden som omprövas vart fjärde år.

Sedan tre år tillbaka genomför Formas årligen en medarbetarundersökning. Resultatet följs upp och framgångsområden och förbättringsområden i organisationen identifieras. Tidigare medarbetarundersökningar har bland annat visat att Formas har ett gott socialt klimat och starkt medarbetarskap, men att flera medarbetare saknar tydliga mål. Den genomförda omorganisationen syftar till att utveckla ledarskap och målstyrning.

Formas sammanfattande bedömning är att myndigheten behöver förstärka kompetensen inom ett antal nyckelfunktioner, t.ex. juridik. Detta utifrån att uppdraget utvecklats mot en större bredd och komplexitet. För att fullgöra de uppgifter som myndigheten har och för att Formas ska ha möjlighet att utveckla verksamheten framöver krävs således ytterligare resurser.

Tabell 15. Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro, procent	2014	2013	2012	2011
Totalt	4,6	1,8	2,4	6,3
*varav kvinnor	5,4	2,3	2,6	8,0
*varav män	3,3	1,0	2,1	2,5
Anställda 30–49 år	4,4	2,5	2,6	2,3
Anställda 50 år och äldre	5,1	1,3	2,3	8,9
Andel långtidssjuka (mer än 60 dagar)	61,6	0	16,4	52,9

Insidan

Under 2014 har en ny internwebb ”Insidan” lanserats, med syfte att förbättra den interna informationsspridningen.

Friskvård och hälsa

Friskvård är en medveten satsning som omfattar alla medarbetare. Det är en viktig del av arbetsmiljöarbetet och grunden är att individen själv tar ansvar för sin hälsa. För att medarbetarna ska uppnå god hälsa finns en friskvårdspolicy som syftar till att skapa en trivsam arbetsplats och att förbättra arbetsmiljön.

Formas erbjuder sina anställda bland annat företagshälsovård, massage, subventioner för fysiska aktiviteter och möjligheten att bedriva friskvårdsaktivitet på arbetstid. Som en del av företagshälsovården erbjuds medarbetarna också regelbundna hälsoundersökningar.

Sjuk- och hälsovård

Den totala sjukfrånvaron har ökat sedan föregående år. Ökningen beror i huvudsak på fem långtidssjukskrivningar. Formas har intensifierat arbetet med att identifiera och hantera eventuella arbetsrelaterade orsaker och kommer att utveckla arbetet ytterligare under 2015.

Prestationer

Formas uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev är att fördela bidrag till forskning, utvärdera den forskning som stöds samt informera det omgivande samhället om vunna forskningsresultat. Utifrån dessa instruktioner redovisas prestationen ansökningsbehandling. Fördelning av bidrag till forskning är Formas största kärnverksamhet som tar mest resurser i anspråk. Myndighetens tidsredovisning utvecklas till kommande år för att bland annat bättre mäta prestationerna.

Tabell 16. Prestationer

	2014		2013		2012	
	Antal	Tkr	Antal	Tkr	Antal	Tkr
Ansökningsbehandling	1 609	48 300	1 745	52 723	1 716	45 483

Ledning och medarbetare

Lednings- grupp:

Från vänster: Ingrid Petersson, *generaldirektör*, Georgia Destouni, *huvudsekreterare*, John Ahlmark, *kommunikationschef*, Anna-Karin Dahlén, *planeringschef*, Rikard Lingström, *förvaltningschef*, Sara Österman, *Enhetschef för Miljö och Areella näringar* och Emma Gretzer, *Enhetschef för Miljö och Samhällsbyggande*

Enheten för Miljö och
Samhällsbyggande:

Enheten för Miljö och
Areella näringar:

Stab:

Förvaltnings-
enheten:

Kommunikations-
enheten:

Finansiell redovisning

<u>Resultaträkning (tkr)</u>	<u>Not</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
<u>Verksamhetens intäkter</u>			
Intäkter av anslag	1	66 902	61 340
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	648	1 352
Intäkter av bidrag	3	3 364	3 480
Finansiella intäkter	4	25	27
Summa		70 939	66 199
<u>Verksamhetens kostnader</u>			
Kostnader för personal	5	-41 614	-42 113
Kostnader för lokaler	6	-4 729	-4 726
Övriga driftkostnader	7	-24 234	-18 844
Finansiella kostnader	8	-44	-50
Avskrivningar och nedskrivningar	9	-318	-466
Summa		-70 939	-66 199
<u>VERKSAMHETSUTFALL</u>		0	0
<u>Transfereringar</u>			
Bidrag från statsbudgeten för finansiering av bidrag		1 083 282	1 036 407
Bidrag från myndigheter för finansiering av bidrag		94 104	72 770
Övriga erhållna bidrag för finansiering av bidrag	10	-231	2 500
Lämnade bidrag	11	-1 177 155	-1 111 677
Saldo		0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING		0	0

Balansräkning (tkr)	Not	2014-12-31	2013-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		13	99
Rättigheter och andra immateriella tillgångar		56	111
Summa immateriella anläggningstillgångar	12	69	210
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		267	255
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		374	384
Summa materiella anläggningstillgångar	12	641	639
Varulager m.m.			
Varulager		232	501
Summa varulager	13	232	501
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		270	280
Fordringar hos andra myndigheter		1 123	1 211
Summa kortfristiga fordringar	14	1 393	1 491
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	15	1 389	1 385
Upplupna bidragsintäkter	16	974	3 167
Summa periodavgränsningsposter		2 363	4 552
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket		3 216	-3 008
Summa avräkning med statsverket	17	3 216	-3 008
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		2 337	3 462
Summa kassa och bank	18	2 337	3 462
SUMMA TILLGÅNGAR		10 251	7 847
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	19	-35	-35
Summa myndighetskapital		-35	-35
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	-68	-113
Övriga avsättningar	21	-480	-401
Summa avsättningar		-548	-514
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	22	-619	-734
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	23	-1 577	-1 483
Leverantörsskulder		-1 893	-806
Övriga kortfristiga skulder	24	-680	-674
Summa skulder m.m.		-4 769	-3 697
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	25	-4 028	-2 710
Oförbrukade bidrag	26	-871	-891
Summa periodavgränsningsposter		-4 899	-3 601
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		-10 251	-7 847

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	<u>Ingående överförings- belopp</u>	<u>Årets tilldelning</u>	<u>Indragning</u>	<u>Totalt disponibelt belopp</u>	<u>Utgifter</u>	<u>Utgående överförings- belopp</u>
20 02 001 001 Formas (Ramanslag) Förvaltningskostnader	1 958	52 225	-1 072	53 111	-53 323	-212
20 02 002 001 Formas (Ramanslag) Forskning	-1 273	610 163	0	608 890	-604 805	4 085
23 01 002 005 Insatser för skogsbruket Skogsträdsförädling	0	6 500	0	6 500	-6 500	0
23 01 025 001 Formas (Ramanslag) Forskning och samfinansierad forskning	3 050	495 660	0	498 710	-484 431	14 279
23 01 026 001 Bidrag till Skogs- och lantbruks- akademien (Ramanslag) Bidrag till Skogs- och lantbruksakademien	0	1 177	0	1 177	-1 177	0
Summa	3 735	1 165 725	-1 072	1 168 388	-1 150 237	18 151

Finansiella villkor:

Anslag 20 01 001 ap 1 förvaltningskostnader, ramanslag med anslagskredit 1,567 miljoner kronor och anslagsbehållning som disponeras på 3 procent.

Anslag 20 01 001 ap 2 forskning, ramanslag med anslagskredit 18,305 miljoner kronor och anslagsbehållning som disponeras på 3 procent.

Anslag 23 01 025 ap 1 forskning och samfinansierad forskning, ramanslag med anslagskredit 14,870 miljoner kronor och anslagsbehållning som disponeras på 3 procent.

Vid ingången av 2014 fanns ett anslagssparande på förvaltningsanslaget på knappt 2 miljoner kronor, varav drygt 1 miljon betalades tillbaka till statskassan. Utgående saldo för 2014 är ett underskott på 212 000 kronor. Forskningsanslaget hade ett anslagssparande på knappt 1,8 miljoner kronor vid ingången av 2014. Utgående anslagssparandet på forskningsanslagen är drygt 18,3 miljoner kronor. Totalt överskott på samtliga anslag är drygt 18,1 miljoner kronor.

Redovisning mot bemyndiganden (tkr)

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandens fördelning per år		
				2015	2016	2017-
20 02 001 001 Formas (Ramanslag)						
Forskning	1 650 000	1 168 251	1 033 691			
Tilldelad bemyndiganderam per år				589 983	452 402	591 141
Utestående åtagandenas fördelning per år				518 722	347 710	163 270

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandens fördelning per år		
				2015	2016	2017-
23 01 025 001 Formas (Ramanslag)						
Forskning och samfinansierad forskning	1 500 000	779 796	824 589			
Tilldelad bemyndiganderam per år				520 000	520 000	460 000
Utestående åtagandenas fördelning per år				418 671	296 899	109 019

Villkor för anslag 2:2
dåvarande Miljödepartementet

Anslag 20.2:2 Miljö (tkr)	2014	2013	2012
Beviljad utnyttjanderam	14 500	14 500	14 500
* projektrelaterade kostnader	5 801	4 916	4 177
* informationsaktiviteter	834	2 639	354
Summa under året utnyttjad ram	6 635	7 555	4 531

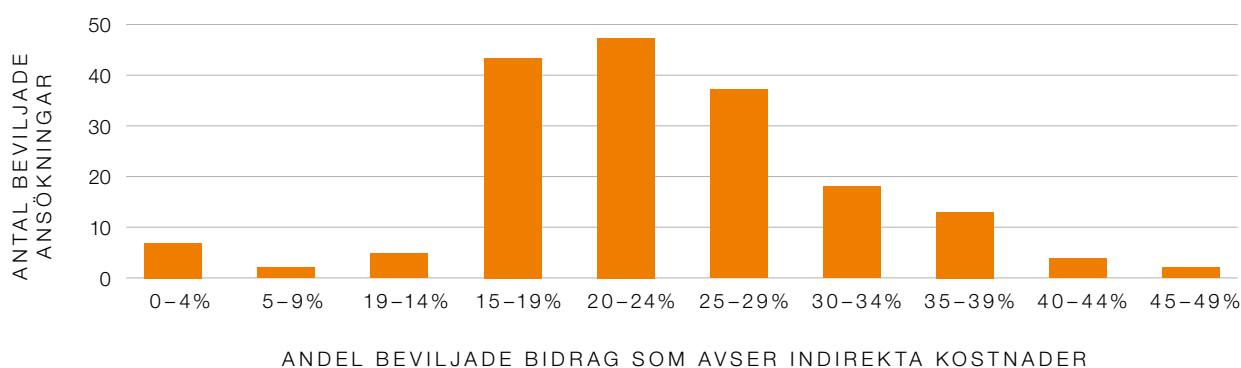
- Från anslaget ska finansieras forskningsbidrag och anställningar samt projektrelaterade kostnader såsom utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, vissa resor och seminarier samt informationsinsatser. Högst 14,5 miljoner kronor får utnyttjas för projektrelaterade kostnader och informationsinsatser. Omfattningen av dessa kostnader redovisas i tabellen ovan.
- Bidrag till forskningsprojekt vid universitet och högskolor ska omfatta bidrag för de direkta och

de indirekta kostnaderna i samma proportioner som beräknats för projektet i sin helhet.

Indirekta kostnader i beviljade bidragsansökningar

Under 2014 beviljades totalt 205 ansökningar i Formas årliga öppna och riktade utlysningar. Med ledning av uppgifter i Formas administrativa ärendehanteringssystemet är det möjligt att fastställa andelen av de sökta medlen som varit ämnade för indirekta kostnader för 178 av dessa ansökningar. Den främsta

Andelen indirekta kostnader i ansökningar till Formas utlysningar som beviljats 2014

anledningen till att uppgiften inte har kunnat bestämmas för resterande 27 ansökningar är att det i flertalet fall har rört sig om ansökningar till utlysningar inom Era-Net och JPI där ansökan lämnats in i ett annat land. I dessa fall är det inte alltid som uppgifter om indirekta kostnader finns registrerade.

En redovisning av andelen indirekta kostnader för de beviljade ansökningar där uppgiften går att bestämma framgår av ovanstående diagram. Medelvärde och median är 23 procent. Den minsta andelen indirekta kostnader är 0 procent och den högsta förekommande andelen är 48 procent. 71 procent av de angivna indirekta kostnaderna återfinns inom intervallet 15–29 procent.

3. Formas ska betala ut 25 miljoner kronor till Stiftelsen Institutet för vatten- och luftforskning för basfinansiering och samfinansierad miljöteknikforskning vid IVL Svenska miljöinstitutet AB. Minst 20 miljoner kronor ska användas för samfinansierad forskning med näringslivet eller för nationell finansiering av EU-projekt. Bidrag om 25 miljoner kronor har utbetalats kvartalsvis till IVL Svenska miljöinstitutet AB.
4. Formas ska betala ut 28 miljoner kronor till Stockholm Environment Institute för institutets basfinansiering och samfinansierad forskning. Minst 7 miljoner kronor ska användas för samfinansierad forskning eller för nationell finansiering av EU-projekt. Institutet ska inom denna ram bl.a. finansiera aktuella projektarbeten. Bidrag om 28 miljoner kronor har utbetalats kvartalsvis till Stockholm Environment Institute.
5. Formas ska betala ut 1 miljon kronor till Stockholm Environment Institute för produktionen av Artic Resilience Report. Bidrag om 1 miljon kronor har utbetalats till Stockholm Environment Institute.
6. Formas ska betala ut 500 000 kronor till Falsterbo fågelstation för infrastruktur för forskning. Bidrag om 500 000 kronor har utbetalats till Falsterbo fågelstation.
7. Formas ska betala ut 5 miljoner kronor till Norad för projektet New Climate Economy Initiative enligt regeringens beslut den 28 november (dnr M 2013/1729/KI). Bidrag om 5 miljoner kronor har utbetalats till Norad.

8. Formas ska betala ut högst 3 miljoner kronor till Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) för genomförande av uppdrag om ett nytt forsknings- och undersökningsfartyg i enlighet med regleringsbrev för SLU och Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut (SMHI). Ersättning ska utbetalas för SLU:s externa kostnader efter fakturering från SLU. Formas har utbetalat 2 miljoner kronor under 2014.
9. Formas ska i enlighet med vad som presenterades i forsknings- och innovationspropositionen (prop. 2012/13:30) avsätta minst 30 miljoner kronor till programmet om hållbart samhällsbyggande utöver de bidrag som beviljades 2012.

Programmet bör omfatta olika forskningsdiscipliner, beakta behovet av sektorsövergripande lösningar och ske i nära samarbete med bygg- och bostadssektorn samt i samverkan med andra aktörer nationellt och internationellt. Satsningen bör vara tydligt åtgärdsinriktad. Formas har för programmet om hållbart samhällsbyggande avsatt 30 miljoner kronor under 2014.

10. Stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan form av studiefinansiering för doktorander får inte finansieras via anslaget.
- Formas finansierar inte stipendier eller annan form av studiefinansiering för doktorander.

Villkor för anslag 1:25 dåvarande Landsbygdsdepartementet

Anslag 23.1:25 Landsbygd (tkr)	2014	2013	2012
Beviljad utnyttjanderam	10 500	8 500	8 500
* projektrelaterade kostnader	5 420	2 857	1 162
* informationsaktiviteter	1 577	2 706	24
Summa under året utnyttjad ram	6 997	5 563	1 186

1. Bidrag för forskningsstöd får utbetalas med högst en tolfedel av anslaget före utgången av varje månad om inget annat anges.
- Under året har bidrag för forskningsstöd utbetalas med högst en tolfedel av anslaget före utgången av varje månad.
2. Stipendier som är avsedda att vara ett alternativ till lön eller annan form av studiefinansiering för doktorander får inte finansieras via anslaget.
- Formas finansierar inte stipendier eller annan form av studiefinansiering för doktorander.
3. Anslaget ska finansiera forskningsbidrag samt projektrelaterade kostnader såsom utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, vissa resor och seminarier samt informationsinsatser.
- Högst 10,5 miljoner kronor får utnyttjas för projektrelaterade kostnader och informationsinsatser, varav 250 000 kronor ska överföras till Sametinget och användas till information om forskningsresultat rörande rennäringsfrågor med särskild fokus på åtgärder med anledning av klimatförändringen.

Bidrag (tkr)	2014	2013	2012
Jordbruks- och miljöteknikforskning	8 500	8 500	6 400
Skogsforskning	38 000	38 000	32 500
Växtförädlingsforskning	4 000	4 000	4 000
Trädgårdsforskning	0	1 500	1 500
Summa samfinansierad forskning	50 500	52 000	46 500

Omfattningen av projektrelaterade kostnader redovisas i ovanstående tabell. Redovisningen från Same-tinget bifogas årsredovisningen som en separat skrivelse.

Vidare ska 562 000 kronor utbetalas till Kungliga Skogs- och lantbruksakademien (KSLA) för verksamhet som utvecklar forskningsbiblioteket vid akademien i syfte att främja forskning för en hållbar utveckling inom de areella näringarna. KSLA ska redovisa till forskningsrådet hur medlen använts.

Redovisningen från KSLA bifogas årsredovisningen som en separat skrivelse.

Till Sametinget har 250 000 kronor utbetalats för informationsinsatser om forskningsresultat rörande rennäringsfrågor med särskilt fokus på åtgärder med anledning av klimatförändringen.

Till KSLA har 562 000 kronor utbetalats för verksamhet som utvecklar forskningsbiblioteket vid akademien i syfte att främja forskning för en hållbar utveckling inom de areella näringarna.

- Anslaget ska finansiera stöd till forskning rörande ekologisk produktion med minst 12 miljoner kronor. Formas finansierar forskning inom ekologisk produktion med 13,4 miljoner kronor (utlysning 2014–2017).
- Anslaget ska finansiera stöd till samfinansierad forskning med minst 41,5 miljoner kronor inom jordbruks- och miljöteknik, skogsforskning, trädgårdsforskning samt

forskning inom växtförädlingsområdet m.m. Bidrag utbetalas med högst en fjärdedel av beloppet per kvartal.

Stöd till samfinansierad jordbruks- och miljöteknisk forskning och samfinansierad skogsforskning ska efter rekvisition utbetalas till Stiftelsen Institutet för jordbruks- och miljöteknik (Stiftelsen JTI) respektive Stiftelsen Skogsbrukets forskningsinstitut (Skogsforsk) i enlighet med avtal mellan forskningsrådet och respektive stiftelse. Enligt avtal med Skogsforsk har 38 miljoner kronor utbetalats under 2014. Enligt avtal med Stiftelsen JTI har 8,5 miljoner kronor utbetalats under 2014.

Verksamheten inom växtförädlingsområdet vid SLU ska finansieras med 4 miljoner kronor under förutsättning av medfinansiering av SLU. Stöd till samfinansierad forskning inom växtförädlingsområdet får utbetalas för forskning i enlighet med avtal mellan forskningsrådet och Stiftelsen Lantbruksforskning.

Formas har betalat ut 4 miljoner kronor till SLU.

Stöd till samfinansierad forskning inom trädgårdsområdet får betalas ut till forskningsorgan i enlighet med avtal mellan forskningsrådet och företrädare för näringen.

Medlen utbetalas kvartalsvis enligt regleringsbrevet.

- Anslaget ska finansiera stöd till samfinansierad forskning och utveckling med minst 23 miljoner kronor för ett produktionsinriktat forskningsprogram för jordbrukets hållbarhet

och konkurrenskraft, samt hästforskning. Stöd till hästforskning ska omfatta minst 3 miljoner kronor. Stöd till programmet ska utbetalas enligt avtal mellan Formas och Stiftelsen lantbruksforskning (SLF) respektive Stiftelsen hästforskning (SHF).

Enligt avtal har 20 miljoner kronor utbetalats till samfinansierad forskning och utveckling för ett produktionsinriktat forskningsprogram för jordbrukets hållbarhet och konkurrenskraft. Vidare har 3 miljoner kronor utbetalats för hästforskning enligt avtal.

7. Av anslaget ska minst 12 miljoner kronor användas för forskning om djurskydd. Utlysning och utvärdering ska ske efter samråd med Jordbruksverket.

Formas har finansierat stöd till forskning om djurskydd och djurskyddsbefrämjande åtgärder med knappt 18 miljoner kronor (utlysning 2013–2015).

8. Av anslaget ska minst 6 miljoner kronor användas för utveckling av djurskyddsbefrämjande åtgärder. Beviljande av bidrag ska ske i samråd med Jordbruksverket. Se kommentar, punkt 7.
9. Av anslaget ska högst 2 miljoner kronor användas för att bidra till

svenska laboratoriers deltagande i projekt på EU-nivå om validering av alternativa metoder för djurförsök. Beviljande av bidrag ska ske efter samråd med Vetenskapsrådet. Under 2014 har Formas utbetalat 717 000 kronor (dnr 2014-1682).

10. Bidrag till forskningsprojekt vid universitet och högskolor ska omfatta bidrag för de direkta och de indirekta kostnaderna i samma proportioner som beräknats för projektet i sin helhet. Samma redovisning som punkt 2 villkor anslag 2:2 dåvarande Miljödepartementet.
11. Av anslaget ska minst 40 miljoner kronor användas för satsningar kring skogsråvaror och biomassa i enlighet med intentionerna i proposition Forskning och innovation (prop. 2012/13:30). Formas beviljade 21 projekt inom detta område, motsvarande totalt 85 miljoner kronor varav 40 miljoner kronor under 2014.
12. Högst 3 miljoner kronor ska utbetalas till SLU för genomförande av uppdrag om nytt forsknings- och undersökningsfartyg i enlighet med regleringsbrev för SLU och SMHI. Ersättning ska utbetalas för SLU:s externa kostnader efter fakturering från SLU. Formas har utbetalat knappt 3 miljoner kronor under 2014.

Villkor för anslag 1:26 dåvarande Landsbyggs- departementet

1. Utbetalning av bidrag på 1,177 miljoner kronor till Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA) har, enligt regleringsbrevet, gjorts kvartalsvis under 2014.

Villkor för anslag 23 01 002 005 Insatser för skogsbruket (Ramanslag)

1. Enligt Skogsstyrelsens regleringsbrev utbetalades 6,5 miljoner kronor för insatser inom skogsbruket.

Tilläggsupplysningar och noter

Redovisningsprinciper

Myndighetens redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt Ekonomistyrningsverkets (ESV) föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordning (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen den 5 januari 2015 har fakturor överstigande 10 000 kronor exklusive moms bokförts som period-avgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 10 000 kronor och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Förbättringsutgifter på annans fastighet redovisas om anskaffningsvärdet är minst 100 000 kronor och den har en beräknad ekonomisk livslängd om lägst fem år. Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk. Datorer tas inte upp som anläggningstillgång då livslängden beräknas understiga tre år.

Tillämpade avskrivningstider:

● Immateriella anläggningar	3 år
● Datorer och kringutrustning	3 år
● Kontorsmaskiner	3 år
● Inredning	5 år
● Förbättringsutgift på annans fastighet	5 år
● Konst avskrivs ej	

Varulager

Myndigheten har ett boklager där Förlagssystem ProfLog AB anlitas som kommissionär. Boklagret värderas enligt lägsta värdets princip. Skrifter publicerade före 2010 har åsatts värdet 0 kronor. Beräkningen av boklagrets värde görs per sista december varje år på grundval av kommissionärens inventering.

- Skrifter publicerade 2011 har åsatts värdet 13 procent
- Skrifter publicerade 2012 har åsatts värdet 25 procent
- Skrifter publicerade 2013 har åsatts värdet 50 procent

Under 2014 har ingen bokutgivning skett, förutom två titlar i pocketbokserien Formas Fokuserar.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulder har tagits upp till nominellt belopp.

Avsättningar

Balansposten avser avsättning för framtida pensionsåtaganden och kompetensåtaganden. Avsättningar för kompetensåtgärder görs i samband med bokslut (0,355 procent av bruttolönesumman).

Noter till resultaträkningen (tkr)

<u>NOT 1. INTÄKTER AV ANSLAG</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Förvaltningsanslaget	53 270	48 222
Landsbyggsanslaget	6 997	5 563
Miljöanslaget	6 635	7 555
Summa	66 902	61 340

<u>NOT 2. INTÄKTER AV AVGIFTER OCH ANDRA ERSÄTTNINGAR</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Intäkter av avgifter enligt 4 § avgiftsförordningen	646	1 351
Övriga intäkter	2	1
Summa	648	1 352

Minskning av intäkter av avgifter beror på halvering av intäkter från bokförsäljning.

<u>NOT 3. INTÄKTER AV BIDRAG</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Bidrag från statliga myndigheter	978	1 388
Bidrag från övriga	2 386	2 092
Summa	3 364	3 480

Bidrag från övriga avser bland annat bidrag för deltagande i olika EU-projekt.

<u>NOT 4. FINANSIELLA INTÄKTER</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret (RGK)	25	27
Summa	25	27

<u>NOT 5. KOSTNADER FÖR PERSONAL</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Lönekostnader exklusive arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal för egen personal (S-kod 4111-4119)		
* S-kod 4111-4119	22 183	23 027
Övriga kostnader för personal	19 431	19 086
Summa	41 614	42 113

<u>NOT 6. KOSTNADER FÖR LOKALER</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Lokalhyra	4 380	4 382
Övriga lokalkostnader	349	344
Summa	4 729	4 726

<u>NOT 7. ÖVRIGA DRIFTKOSTNADER</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Övriga driftkostnader	24 234	18 844
Summa	24 234	18 844

Ökningen av övriga driftkostnader har skett inom konsultkostnader, främst för organisationsutveckling.

<u>NOT 8. FINANSIELLA KOSTNADER</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Räntekostnader Riksgälden	7	9
Övriga finansiella kostnader	37	41
Summa	44	50

<u>NOT 9. AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Immateriella anläggningstillgångar	141	316
Förbättringsutgift på annans fastighet	71	64
Maskiner, inventarier	106	86
Summa	318	466

<u>NOT 10. ÖVRIGA ERHÅLLNA BIDRAG FÖR FINANSIERING AV BIDRAG</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Riksbankens Jubileumsfond	1 250	2 500
Nedskrivning av bidrag för avslutat EU-projekt, Bonus EEIG	-1 481	0
Summa	-231	2 500

<u>NOT 11. LÄMNAD E BIDRAG</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Statliga myndigheter	900 259	851 342
Andra EU-länder	6 210	6 080
Övriga länder och internationella organisationer	5 000	2 793
Övriga organisationer och ideella föreningar	0	44
Privata företag och privatägda ekonomiska föreningar	265 551	250 883
Enskilda personer	135	534
1 177 155	1 111 676	

Noter till balansräkningen (tkr)

<u>NOT 12. ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Balanserade utgifter för utveckling (databas för forskningsansökningar)		
Ingående balans anskaffningsvärde	6 952	6 952
Årets anskaffningar	0	0
Ingående ackumulerade avskrivningar	-6 854	-6 593
Årets avskrivningar	-86	-260
Summa	13	99
Rättigheter och andra immateriella tillgångar		
Ingående balans anskaffningsvärde	1 037	870
Årets anskaffningar	0	167
Ingående ackumulerade avskrivningar	-926	-870
Årets avskrivningar	-56	-56
Summa	56	111
SUMMA IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	69	210
Förbättringsutgift på annans fastighet		
Ingående balans anskaffningsvärde	1 967	1 648
Årets anskaffningar	82	319
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 712	-1 648
Årets avskrivningar	-71	-64
Summa	267	255
Maskiner, inventarier, m.m.		
Ingående balans anskaffningsvärde	4 061	3 969
Årets anskaffningar	96	92
Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 677	-3 591
Årets avskrivningar	-106	-86
Summa	374	384
SUMMA MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	641	639

<u>NOT 13. VARULAGER</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Ingående balans varulager (boklager)	501	527
Årets förändring	-269	-26
Summa	232	501

<u>NOT 14. KORTFRISTIGA FORDRINGAR</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Kundfordringar	270	280
Fordringar andra myndigheter	1 123	1 211
Summa	1 393	1 491

<u>NOT 15. FÖRUTBETALDA KOSTNADER</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2014-12-31</u>
Förutbetalda hyreskostnader	1 094	1 095
Övriga förutbetalda konsultkostnader	71	127
Övriga förutbetalda kostnader	224	163
Summa	1 389	1 385

<u>NOT 16. UPPLUPNA BIDRAGSINTÄKTER</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Utomstatliga	974	3 167
Summa	974	3 167

<u>NOT 17. AVRÄKNING MED STATSVERKET</u>	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 284	-1 771
Redovisat mot anslag	1 096 913	1 049 525
Bidrag hänförliga till transfereringar som betalats till icke räntebärande flöde	- 1 092 806	-1 049 038
Fordran som avser anslag i icke räntebärande flöde	2 823	-1 284

Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-1 958	835
Redovisat mot anslag	53 324	48 385
Anslagsbidrag som tillförts räntekonto	-52 225	-51 178
Återbetalning av anslagsbidrag (indragningar)	1 072	0
Fordran avseende anslag i räntebärande flöde	212	-1 958

Fordran avseende semestertjänst som inte redovisats mot anslag		
Ingående balans	234	924
Redovisat mot anslag enligt undantagsregeln	-53	-690
Summa fordran semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	181	234

Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto i Riksbanken		
Ingående balans	0	-738 978
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	0	0
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	0	0
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	0	0
Omföring av betalningar	0	738 978
Saldo	0	0

SUMMA AVRÄKNING MED STATSVERKET	3 216	-3 008
--	--------------	---------------

NOT 18. RÄNTEKONTO I Riksgäldskontoret (RGK)	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Behållning på räntekontot enligt RGK	2 337	3 462

<u>NOT 19. MYNDIGHETSKAPITAL</u>	<u>Balanserat kapital</u> <u>Anslagsfin. verks.</u>	<u>Kapitalförändring</u> <u>enligt RR</u>	<u>Summa</u>
Föregående års UB	-35	0	-35
Ingående balans	-35	0	-35
Föregående års kapitalförändring	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
Utgående balans	-35	0	-35

NOT 20. AVSÄTTNINGAR FÖR PENSIONER	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Ingående balans	113	0
Avsättning pensioner	17	139
Utbetalningar pensioner	-62	-26
Summa	68	113

NOT 21. ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Ingående balans	401	335
Avsättning kompetensväxling	79	66
Summa	480	401

NOT 22. LÅN I RIKSGÄLDSKONTORET	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Ingående balans	734	577
Årets nya lån	204	622
Årets amorteringar	-319	-465
Summa	619	734

NOT 23. KORTFRISTIGA SKULDER TILL ANDRA MYNDIGHETER	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Arbetsgivaravgifter, m.m.	662	643
Utgående moms	9	31
Övriga skulder till myndigheter	906	809
Summa	1 577	1 483

NOT 24. ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Personalens källskatt	598	661
Övriga skulder	83	13
Summa	680	674

NOT 25. UPPLUPNA KOSTNADER	<u>2014-12-31</u>	<u>2013-12-31</u>
Upplupna löner och arvoden	258	193
Upplupna semesterlöner	885	801
Upplupna kostnader för sociala avgifter	570	499
Upplupna konsultkostnader	688	907
Övriga upplupna kostnader	1 627	310
Summa	4 028	2 710

NOT 26. OFÖRBRUKADE BIDRAG	2014-12-31	2013-12-31
Oförbrukade bidrag – inomstatliga	55	55
Oförbrukade bidrag – utomstatliga	816	836
Summa	871	891

Inomstatligt bidrag på 55 tkr från Domstolsverket har används för finansiering av konst (konto 1260). Oförbrukade utomstatliga bidrag på 816 tkr avser ERA-Net projekt där Formas deltar.

Bidrag kommer att förbrukas eller återbetalas i följande takt:
 Under tre månader 257 tkr
 Mer än tre månader till ett år 139 tkr
 Mer än ett år 420 tkr

Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2014	2013	2012	2011	2010
Låneram i Riksgäldskontoret (tkr)					
Beviljat enligt regleringsbrev	3 000	4 000	4 000	5 000	5 000
Utnyttjad låneram	619	734	577	773	915
Kontokredit hos Riksgäldskontoret (tkr)					
Beviljat enligt regleringsbrev	1 800	1 800	1 800	1 800	1 800
Utnyttjad kredit	212	0	0	0	0
Räntekonto i Riksgäldskontoret (tkr)					
Ränteintäkter	25	27	115	172	36
Räntekostnader	7	9	9	20	8
Avgiftsintäkter (tkr)					
Avgiftsintäkter som disponeras	0	0	0	0	0
Beräknade avgiftsintäkter enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Anslagskredit (tkr)					
Totalt beviljade anslagskrediter	34 742	32 605	32 101	28 505	28 234
• anslag 20 2:1 001 Förvaltning	1 567	1 535	1 527	1 384	1 373
• anslag 20 2:2 001 Forskning	18 305	17 778	16 075	15 068	14 887
• anslag 23 1:25 001 Forskning och samfinansierad forskn	14 870	13 292	14 499	12 053	11 974
Utnyttjade krediter	212	1 273	835	0	0
Anslagssparande (tkr)					
Utgående anslagssparande	18 151	3 735	8 620	30 976	9 540
däruv intecknat för framtida åtaganden ¹⁾	18 364	1 777	9 455	27 447	7 576
Bemyndiganden (tkr)					
Totalt gjorda åtaganden	1 854 291	1 948 047	1 761 241	1 451 979	1 488 763
Bemyndiganderamar enligt regleringsbreven	3 150 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000	2 550 000
Personal					
Antal årsarbetskrafter	42,22	49,96	42,85	41,40	41,85
Medelantal anställda	45	47	45	43	43
Driftkostnad per årsarbetskraft (tkr)	1 672	1 315	1 490	1 371	1 433
Balanserad kapitalförändring (tkr)	0	0	-1 083	-1 615	-2 387
Årets kapitalförändring (tkr)	0	0	556	532	772

¹⁾ Inklusiv utnyttjad anslagskredit på förvaltningsanslaget

<u>Ledamot i Formas forskarråd</u>	<u>Titel, övriga uppdrag</u>	<u>Ersättning 2014</u>
Lars-Erik Liljelund	Ordförande Uppdrag: Sjöfartsverket Ersättning 2014:	66 tkr
Ingrid Petersson	Generaldirektör, Formas Uppdrag: Arbetsförmedlingen, Svenska Turistföreningen AB och Ipcon Consulting AB Ersättning 2014:	1304 tkr
Leif Andersson	Professor, Uppsala universitet Uppdrag: Biocistronix AB, Capilet Genetics AB, Funbogen AB och LBA Genetics AB Ersättning 2014:	33 tkr
Katarina Eckerberg	Professor, Umeå universitet Ersättning 2014:	33 tkr
Carl-Erik Hagentoft	Professor, Chalmers tekniska högskola Uppdrag: Hagentoft Hus AB och Ventotech AB Ersättning 2014:	33 tkr
Anna Jöborn	Avdelningschef, Havs- och vattenmyndigheten Ersättning 2014:	33 tkr
Jan Lagerström	Forskningsdirektör, Skogsindustrierna Ersättning 2014:	33 tkr
Torgny Näsholm	Professor, Sveriges lantbruksuniversitet Uppdrag: Haglöfs AB och Vetenskapsrådet Ersättning 2014:	33 tkr
Karin Rengefors	Professor, Lunds universitet Ersättning 2014:	33 tkr
Christina Rudén	Professor, Stockholms universitet Uppdrag: Europeiska kemikaliemyndigheten och Kemikalieinspektionens insynsråd Ersättning 2014:	33 tkr
Monica von Schmalensee	Verkställande direktör, White Arkitekter AB Building Green in Sweden AB, Koggensgrand AB, White Intressenter AB och White Tengbom Team AB Ersättning 2014:	33 tkr
Marie Stenseke	Professor, Göteborgs universitet Uppdrag: Svenskt Friluftsliv Ersättning 2014:	33 tkr
Annika Åhnberg	Konsult Uppdrag: Axfood AB, Tankeföda AB Ersättning 2014:	33 tkr

Rutiner för utbetalning av forskningsstöd

Formas ska i samverkan med de andra forskningsråden och Vinnova samt universitet och högskolor utveckla rutiner för utbetalning av forskningsstöd så att de bättre anpassas till lärosätenas planering. En möjlig åtgärd för att bättre anpassa utbetalning av stöd till lärosätenas planering är att tidigarelägga beslut om stöd jämfört med tidigare år. Formas har därför under senare år succesivt tidigarelagt bidragsbesluten avseende den årliga öppna utlysningen. Ytterligare tidigareläggning kommer att prövas. Vidare har Formas tidigare informerat om kravet

att ekonomisk slutredovisning ska ha lämnats in för att en bidragsförvaltare ska kunna ansöka om ett nytt bidrag och att oförbrukade medel ska återbetalas till Formas efter ekonomisk slutredovisning. Mottagare av ett projektbidrag har rätt att disponera bidraget ett år efter bidragsperiodens slut och endast om särskilda skäl föreligger, kan förlängning av dispositionstiden beviljas. Detta är en uppstramning av hanteringen som i förlängningen leder till att medelsförvaltaren ges möjlighet att planera sin verksamhet bättre.

Beslut om årsredovisning

Jag intygar att årsredovisningen för 2014 för Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

2015-02-18

Ingrid Petersson,
Generaldirektör

Formas har till uppgift att främja och stödja grundforskning och behovsmotiverad forskning inom områdena miljö, areella näringar och samhällsbyggande. Den forskning som stöds ska vara av högsta vetenskapliga kvalitet och av relevans för rådets ansvarsområden. Formas får också finansiera utvecklingsverksamhet i begränsad omfattning.

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas
*The Swedish Research Council for Environment, Agricultural Sciences and
Spatial Planning*

Box 1206, SE-111 82 Stockholm. Besöksadress: Kungsbron 21
Tel: 08 775 40 00, Fax: 08 775 40 10
E-post: registrator@formas.se
www.formas.se